

სამედიცინო გაზეთი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გამომცემი
გამოდის 1957 წლიდან
№6 (314) ივნისი, 2018 წელი

კონსტანტინე ჯაფარიძე საჯარო ლექსითაა
2018
თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი

გიყვარდეთ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი და ჩვენს ყოველთვის გვეყვარებით!

833

პროფესორი ზურაბ ვადაცკორია,
თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორი

„მადლობა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს!“

კურსდამთავრებულები წხოვრების ახალ, მნიშვნელოვან ეტაპზე გადადიან. წინ დიდი და საინტერესო კარიერული გზაა!

833, 4, 5

ქიმიოთერაპია ისეთი ფართოა და იმდენ უჭრედს კლავს გზადაგზა, რომ ძალიან მძიმე გადასაცანია პარენტიზისთვის. ჩვენ ვლამპარაკობთ კიბოს მეტასტაზებზე, რომელსაც, უმეტეს შემთხვევაში, ქიმიოთერაპიარ არ შველის. იმუნოთერაპია საშუალებას იძლევა, რომ ჯანმრთელი უჭრედი დაავადებულისგან გაარჩიოს და ეფექტურად ჩაანარცვლოს ქიმიოთერაპია.

836

გიორგი გურული, ვირჯინიის უნივერსიტეტის
(VIRGINIA COMMONWEALTH UNIVERSITY) პროფესორი, თსსუ-ის კურსდამთავრებული

რამდენიმე წელია, რაც ქართულ-ამერიკული სამედიცინო ასოციაციის (GIMPHA) პრეზიდენტი ვარ და ვრდილობთ ხელი შევუწყობთ საქართველოში ჯანდაცვის სექტორის განვითარებას, ორ ქვეყანას შორის თანამშრომლობის გაღრმავებას.

836

პროფესორი ზურაბ გურული, მისისიპის მონტგომერის სახელობის ფედერალური კლინიკის ანესთეზიოლოგიის და ინტენსიური ქირურგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, თსსუ-ის კურსდამთავრებული

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სსსამართლო მედიცინის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, პროფესორ გესარიონ კლასონიას ნაშრომი – „პორტრეტი ნიკოლოზ ზარათაშვილისა“ საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულმა აკადემიამ გამოცხადა. წიგნში მოთხრობილია, როგორ მოხდა ნიკოლოზ ზარათაშვილის პორტრეტის აღდგენა თანამედროვე მეთოდებით, ასევე მოყვანილია ზევრი საინტერესო ისტორიული ფაქტი კლასიკოსის წხოვრებიდან.

838

ლაიხნა ბენოის ინფორმაციის გაცემაზე პირველი გადამამუშავების დროს

2018 წლის 31 მაისს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში სინგაპურის გენომის ინსტიტუტის ტრანსლაციური კვლევის ლაბორატორიის ხელმძღვანელმა, პროგრამა POLARIS-ის დირექტორმა, პროფესორმა ალექსანდრე ლეჟავამ, წაიკითხა ლექცია - „გენომის ინფორმაციის გაცემაზე კლინიკური გადაწყვეტილებების დროს“.

სადღესობის გახდა ტუმბერკულოზის, ონკოლოგიური დაავადებების და კეთრის მკურნალობაში ახალი მიდგომების დანერგვა, რაც კომპანია POLARIS-ის საქმიანობის მნიშვნელოვანი შედეგია.

წლების განმავლობაში პროფესორი ალექსანდრე ლეჟავა მუშაობდა გენომის სადიაგნოსტიკო კვლევით კომპანია „Dx assays“-ში, კვლევის დირექტორის პოზიციაზე, ასევე ამერიკის შეერთებული შტატების, ოჰაიოს სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და იაპონიის რიკუნის ინსტიტუტში, სადაც ათ წელზე მეტხანს ხელმძღვანელობდა უნივერსიტეტის კვლევით ლაბორატორიას.

პროფესორ ალექსანდრე ლეჟავას კვლევის თემა ახალი ტექნოლოგიების განვითარება გენომის სფეროში და მოლეკულური დიაგნოსტიკა. მისი პუბლიკაციები გამოქვეყნებულია სხვადასხვა ნაშრომში სამედიცინო ჟურნალებში; ის გახლავთ რამდენიმე სამედიცინო გამოგონების ავტორი (სამედიცინო გამოგონების მფლობელი).

ლონსიძემა გახსნეს და საზოგადოებას მომხსენებელი წარუდგინეს: საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის პირველმა მოადგილემ, ასოცირებული პროფესორმა ზაზა ბოხუაძემ და თსუ-ის რექტორმა, პროფესორმა ზურაბ ვადაჭკორიამ.

პროფესორმა ალექსანდრე ლეჟავამ საზოგადოებას გააცნო თავისი საქმიანობის მთავარი ასპექტები. მან აღნიშნა, რომ ლაბორატორიის მისი არ არის მხოლოდ კვლევითი სამუშაოების წარმოება, არამედ მისი მთავარი ღირებულება მეცნიერების დახმარებით საზოგადოებისთვის მაქსიმალური სარგებლობის მოტანაა. ინოვაციური მეთოდების გამოყენებით, შე-

ბატონმა ალექსანდრემ ისაუბრა გენეტიკის უახლეს მიღწევებზე, როგორცაა: ტრანსლაციური კვლევები, კლინიკური სექვენირება და მოლეკულური დიაგნოსტიკა, თხევადი ბიოფსია და ბიომარკერები.

მეცნიერის განცხადებით, ტრანსლაციური კვლევები და მოლეკულური დიაგნოსტიკა, რასაც ადამიანის გენომის გამოფერის შემდგომ კლინიკურ პრაქტიკაში აქტიურად იყენებენ, საფუძვლად დაედო პაციენტის მკურნალობისადმი ინდივიდუალურ მიდგომასა და პერსონალიზებული მედიცინის განვითარებას, რომელიც სულ უფრო დიდ ადგილს იკავებს კლინიკურ პრაქტიკაში.

ქართული მეცნიერის განცხადებით, ბიოლოგიის, გენეტიკის და პრაქტიკოსი ექიმების ერთობლივი ძალისხმევით, მეცნიერული ინოვაციების პრაქტიკაში დანერგვით, არაერთ ძნელად სამართავ დაავადებასთან წარმატებული ბრძოლა გახდება შესაძლებელი.

თსუ-ის სხვადასხვა კვლევითი გენომის დახვეწის საინფორმაციო ღონისძიება

2018 წლის 5 ივნისს, გარემოს დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის პირველი საუნივერსიტეტო კლინიკის ეზოში გაიმართა დასუფთავების აქცია. ღონისძიების ორგანიზატორი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტური თვითმმართველობის საინიციატივო ჯგუფი — „სტუდენტები სტუდენტებისთვის“ იყო.

ების გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის ამაღლება.

5 ივნისი გარემოს დაცვის დღედ 1972 წლის 15 დეკემბერს, გაეროს გენერალურმა ასამბლეამ გამოაცხადა. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ინიციატივით, ეს დღე გარემოსდაცვით ერთ-ერთ მნიშვნელოვან პრობლემას და მისი გადაჭრის გზებს ეძღვნება. ამ დღის აღნიშვნის მიზანი საზოგადო-

ერთობლივი კონფერენცია

მიმდინარე წლის 1 ივნისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში, სოციალური პედაგოგიის დაცვის ფონდის და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ორგანიზებით, ჩატარდა ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებული ერთობლივი კონფერენცია, რომელიც პროფესორ იოსებ კვაჭაძის დაბადებიდან 90 წლისთავს მიეძღვნა. მისასალმებელი სიტყვების შემდეგ გამოცხადდა სხვადასხვა ნომინაციაში გამარჯვებულები:

„ოქროს ბუმბული“ გადაეცა პროფესორ პაატა კერვალიძის, „ოქროს ლანცეტი“ — თსუ-ის ექსპერიმენტული და პრეკლინიკური ანატომიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელს, პროფესორ ზურაბ კაკაბაძეს, „ოქროს სტეტოსკოპი“ - პროფესორ გურამ რცხილაძეს, ხოლო მაღლიერების სიგელი - პროფესორ იოსებ კვაჭაძის ოჯახს.

სიგელი „ჩრდილოეთი ქართული“ გადაეცა ამადარ ემიგრანტს, ელისო ტარასაშვილს და „ფორტერა ისტერნ ჯორჯიას“ გარემოს დაცვის, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოე-

ბის გენერალურ მენეჯერს, მაკა ბურჯანაძეს.

თსუ-ის ნეონატოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა, პროფესორმა ირაკლი ფაველინიძემ, საორგანიზაციო ჯგუფის გადამწყვეტილებით, სიგელები გადასცა რუსეთ-საქართველოს ომში განუღებელი საექიმო თავდადებისთვის შემდეგ ნომინატებს: ბაადურ ზიმლიცკის; თბილისის ბავშვთა ინექციური საავადმყოფოს დირექტორს, ჯონი ჯანაშიას; დავით მუხიგულს; „ფორტერა ისტერნ ჯორჯიას“ სოციალური პროექტების დირექტორს, ივანე ცხომელიძეს; თსუ-ის სამედიცინო ბიოლოგიისა და პარაზიტოლოგიის დეპარტამენტის პროფესორს, დავით ცხომელიძეს.

პროფესორმა დავით ცხომელიძემ საინიციატივო ჯგუფის სახელით განაცხადა, რომ ბატონი გიორგი ჩახუნაშვილი დაჯილდოვდა როგორც „2017 წლის რჩეული საქართველოში“.

კონფერენციის შესავალი ნაწილის დასრულების შემდეგ აუდიტორიამ მოისმინა სამედიცინო მოხსენებები.

თსუ-ის უხვოდ სხვადასხვა განათლების დაკავშირების

უფროსი პირი იხილა

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის უცხოელ სტუდენტთა განათლების დეპარტამენტის უფროსი, ადამიანის ნორმალური ანატომიის დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორი დავით თოფურია, 28 მაისიდან 1 ივნისის ჩათვლით საქმიანი ვიზიტით იტალიაში იმყოფებოდა.

„ერაზმუს +“-ის პროგრამის ფარგლებში ლექციათა კურსის ჩატარებისთვის ბატონი დავითი ქ. პიზის უნივერსიტეტს ეწვია. მან ლექციები წაიკითხა უნივერსიტეტის მეორე სემესტრის სტუდენტებისა და ანატომიის

დეპარტამენტისა და კლინიკის თანამშრომლებისთვის.

ვიზიტის ფარგლებში ასოცირებული პროფესორი დავით თოფურია პიზის უნივერსიტეტის ანატომიის დეპარტამენტისა და საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის ხელმძღვანელებს შეხვდა. შეხვედრაზე უნივერსიტეტის წარმომადგენლებმა სამომავლო გეგმებზე ისაუბრეს. თსუ-სა და პიზის უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლებსა და სტუდენტებს შორის დაიგეგმა თანამშრომლობა გაცვლითი პროგრამების ფარგლებში.

საორგანიზაციო საინფორმაციო კონფერენცია

2018 წლის 8 ივნისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში გაიხსნა საორგანიზაციო მედიცინის მეხუთე საერთაშორისო კონფერენცია, რომელსაც წელს საორგანიზაციო მედიცინის სხვადასხვა დარგის ესტონელი, სერბი, მოლდოველი და ლიეტუველი ექსპერტები სტუმრობდნენ.

კონფერენციის სტუმრები, ასევე, იყვნენ საქართველოს ნაციონალური ოლიმპიური კომიტეტის ვიცე-პრეზიდენტი, ნინო სალუქვაძე და საქართველოს პარლამენტის სპორტისა და ახალგაზრდობის კომიტეტის აპარატის ხელმძღვანელი, ედიმერ მაჩაიძე.

კონფერენცია თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის კლინიკური ცენტრის დირექტორმა, საქართველოს სპორტული მედიცინის ასოციაციის პრეზიდენტმა, ვალერი ახალკაცმა გახსნა. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორმა, პროფესორმა ზუ-

რაბ ვადაჭკორიამ, მისასალმებელ სიტყვაში უნივერსიტეტის მნიშვნელობასა და საერთაშორისო კავშირებზე ისაუბრა.

კონფერენციის ერთ-ერთმა მონაწილემ ლიეტუვიდან, პროფესორმა ემილის ჩეკანაუსკამ, საზოგადოებას საქართველოს დამოუკიდებლობის 100 წლისთავი მიულოცა და აღნიშნა, რომ ლიეტუვა ყოველთვის იყო, არის და იქნება საქართველოს ევროკავშირში განუერთიანების მხარდამჭერი.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ფიზიკური მედიცინისა და რეაბილიტაციის ფაკულტეტის დეკანმა, პროფესორმა ლელა მასხუღიამ, აღნიშნა, რომ სპორტული მედიცინის საერთაშორისო კონფერენცია თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში უკვე ტრადიციად იქცა, რაც მნიშვნელოვანია, როგორც ქართულ, ასევე უცხოელ კოლეგებთან კვლევის შედეგების გაზიარებისთვის.

ინტერვიუ დაკავშირების მიქსინილი მონა კონფერენცია

2018 წლის 8 ივნისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში არასამთავრობო ორგანიზაციის — „ახალგაზრდები ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციისთვის“ და კლუბ „განდაცვის პოლიტიკის ინსტიტუტის“ ორგანიზებით გაიმართა არაგადამდები დაავადებებისადმი მიძღვნილი მეორე კონფერენცია.

კონფერენციაში მონაწილეობდნენ სხვადასხვა უნივერსიტეტის სტუდენტები, რომლებმაც წარმოადგინეს მოხსენებები ისეთი დაავადებების შესახებ, როგორებიცაა: ობსესიურ-კომპულსიური აშლილობა, ფსორი-

აზი, ფილტვის ქრონიკულ ობსტრუქციული დაავადებები და სხვა.

კონფერენციაზე გამოვლინდნენ საუკეთესო მოხსენებლები: მესამე ადგილი დაიკავა კამილ ეფენდიევა (მოსხენებით — ფილტვის ქრონიკულ-ობსტრუქციული დაავადებების შესახებ), მეორე ადგილი: თინა ცისკარაულმა და ნანა ხეჩუაშვილმა — სარძევე ჯირკვლის კიბოს შესახებ მოხსენებით, ხოლო პირველი ადგილი: ანა დემურაშვილმა და დავით ჯიბლაშვილმა — მოხსენებით უროლითაზის შესახებ.

სოფიოლოია მედიცინა

თსუ-ს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, მენეჯმენტის, პოლიტიკისა და ეკონომიკის დეპარტამენტში ჩატარდა პირველკურსელთა ყოველწლიური კონფერენცია „სოციოლოგია მედიცინაში“. კონფერენციაზე წარმოდგენილი იქნა პირველკურსელთა კვლევები ჯანდაცვისა და უმაღლესი სამედიცინო განათლების პრიორიტეტულ საკითხებზე, როგორცაა: სამედიცინო დახმარების

უსაფრთხოება, სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობა და კმაყოფილება, სტუდენტთა დასაქმება და სხვა. კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღეს: მარიამ შოთაძემ, ქეთევან გომართელმა, ანა ბერიშვილმა, ანა ადამაძემ, ლიდა იაშვილმა, ანა ბენდელიანმა, ეკოს გვენცაძემ, მარიამ რაზმაძემ, სალომე ტურძილაძემ, მარიამ ხარაშვილმა, თამარ მუხაძემ, ვახტანგ ილიურიძემ.

სტუდენტური - ორგანიზაციის სტრუქტურული კონფერენცია

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის, სამედიცინო განათლების კვლევისა და სტრატეგიული განვითარების დეპარტამენტის აკადემიური განვითარების ცენტრში და თსუ-ის კლინიკური უნარებისა და მულტიდისციპლინური სიმულაციის ცენტრის ბაზაზე თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის პედაგოგიის 1, 2, 4 დეპარტამენტებისა და შინაგან დაავადებათა 3 დეპარტამენტის აკადემიურმა პერსონალმა და მონაწილემ

პედაგოგებმა გაიარეს 7 დღიანი ტრენინგი ობიექტურად სტრუქტურული კლინიკური გამოცდის დაგეგმვისა და განხორციელების მიზნით.

ობიექტურად სტრუქტურული კლინიკური გამოცდა, სტუდენტის ცოდნის შეფასების ერთ-ერთი ყველაზე მონივრე მეთოდია. მსგავსი გამოცდა არა მხოლოდ სტუდენტის თეორიულ ცოდნის, არამედ მისი კლინიკური უნარ-ჩვევების, ანალიზისა და მსჯელობის, პაციენტთან კომუნიკაციის უნარების შეფასების შესაძლებლობას იძლევა.

კლინიკური უნარებისა და მულტიდისციპლინური სიმულაციის ცენტრის ბაზაზე უკვე ხუთი წელია წარმატებით ტარდება ინტეგრირებული ობიექტურად სტრუქტურული კლინიკური გამოცდა მენარბა-გინეკოლოგიაში. აღსანიშნავია, რომ 2018-2019 სასწავლო წლისთვის იგეგმება მსგავსი გამოცდების პედაგოგიისა და თერაპიის მართლებით ჩატარება.

„აქცია 2018“

15 ივნისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის, ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ერთობლივი ორგანიზებით ჩატარდა სტუდენტთა სასწავლო კონფერენცია — „მედეა 2018“, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო სამივე უნივერსიტეტის სტუდენტებმა.

კონფერენცია გახსნა თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტმა გიორგი მიქაძემ, მონაწილეებს სიტყვით მიესალმნენ: აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის დეკანი, პროფესორი ირინე ფხაკაძე, ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნე-

ბისმეტყველო მეცნიერებათა და ჯანდაცვის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე სოფიო კვარაცხელია და თსუ-ის ემორის პროგრამის დირექტორი ეკა ეკალაძე.

კონფერენცია მიმდინარეობდა 2 პარალელურ სესიად (ქართულ და ინგლისურ). ქართული სესიის საუკეთესო მოხსენებელ ფორმამ გამოავლინა თსუ-ის სტუდენტის ლუკა ჯაშის მოხსენება, ხოლო ინგლისურენოვანი სესიის საუკეთესო მოხსენებელ დასახელდა ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტის, სურაბი გუპთას მოხსენება.

კონფერენცია „მედეა 2019“-ს უმასპინძლებს ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.

პირველკურსელთა - საინფორმაციო თემატიკით

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სამედიცინო ბიოლოგიისა და პარაზიტოლოგიის დეპარტამენტში 4 ივნისს ჩატარდა სტუდენტთა სამედიცინო კონფერენცია, მიძღვნილი საქართველოს დამოუკიდებლობის 100 წლისთავისადმი. კონფერენციის ჩატარების ორგანიზატორი გახლდათ პროფესორი ეკატერინე მჭედლიძე. კომპეტენტურმა ჟიურიმ, პროფესორ მანანა ჭიკაშვილის (თავმჯდომარე), პროფესორების — ეკატერინე მჭედლიძის და დავით ცხომელიძის — შემადგენლობით, შეარჩიეს და დაასახელეს საუკეთესო შორის საუკეთესო ნაშრომები, რომელთა ავტორები შესაბამისი პრიზებით და სერტიფიკატებით

დაჯილდოვდნენ. პირველი ადგილი გაიწინაღეს — ელენე ფირცხალავამ, ლუკა მადურაშვილმა, მერი ფიფიამ, ნინო ხურცილავამ და ონისე ყველაშვილმა; მეორე ადგილი დაიმსახურეს — თინათინ მიგინევილიძე, გიორგი მამარდაშვილმა, თინათინ ჭარბაძემ, თინათინ ლეჟავამ და თამარ კიკნაძემ; ირაკლი ყაზაიშვილი, რევაზ სულუხიამ და ლევან ბაჯელიძემ კი, შესაბამისად, მესამე საპრიზო ადგილები მოიპოვეს; ამასთან, ნომინაციაში — თემის სიღრმისეული წარდგენა — ქრისტინე ჩარვაზიამ, ხოლო საუკეთესოდ წარდგენილი პრეზენტაციით — თომარ თევლიაშვილმა, ნინო თამარაშვილმა გაიმარჯვეს.

ბიყვარეთ თბილისის სახელმწიფო საპედიატრო უნივერსიტეტი და ჩვენს ყოველთვის გვიყვარებით!

გახარებს თქვენი წარმატება და თუ დაგჭირდებათ, ყოველთვის დაგეხმარებიან პროფესიული რჩევით...

დღევანდელ დღეს ვულოცავთ თქვენი ოჯახის წევრებს მათი მხარდაჭერა რომ არა, არ იქნებოდა ეს დღე ასეთი ლამაზი თქვენს ცხოვრებაში.

მინდა ვთხოვრათ, რომ თქვენ ამთავრებთ რეგიონში საუკეთესო სამედიცინო უნივერსიტეტს. ამაში სწავლის მანძილზე თქვენ კარგად დარწმუნდით. ჩვენი სწავლის მეთოდების, საგანმანათლებლო მეთოდების ასათვისებლად გვსტუმრობდნენ უცხოელებიც, მათ შორის, ევროკავშირის ქვეყნებიდან და ალბათ საამაყოა, როცა გაკვირდებიან და შენგან ახალს სწავლობენ განვითარებული ქვეყნების წარმომადგენლებიც; ჩვენთან სტაჟირებაზე ჩამოდიან უცხოეთიდან. ისინი ძალიან კარგი შთაბეჭდილებით ბრუნდებიან სამშობლოში.

ყოველთვის ხაზგასმით აღვნიშნავ იმას, რომ ეს თქვენი უნივერსიტეტია, რომელმაც მოგცათ ყველაფერი და არავითარ შემთხვევაში, დღევანდელი დღე არ არის განშორების დღე. თქვენ მიდისართ იმისთვის, რომ

ძალიან მალე დაბრუნდეთ ახალგაზრდა სპეციალისტებად, პროფესორებად, იმ პროფესიონალებად, რომელიც შემდეგში არაერთ თაობას ალურდის ქვეყანას. თქვენ უნდა დარჩეთ ამ უნივერსიტეტის ყველაზე დიდ გულშემატკივრებად, როგორც მთელ მსოფლიოშია — ყველას უყვარს თავისი უნივერსიტეტი, თსსუ კი განსაკუთრებით უყვართ მის კურსდამთავრებულებს - ბევრი რამ ამ უნივერსიტეტში კურსდამთავრებულების მხრებზე გადადის, ისინი ყველაფერს აკეთებენ თქვენთვის, უნივერსიტეტის ყოველდღიური ფუნქციონისთვის.

წარმატებულ სპეციალისტად გასახდომად არც თუ ისე გრძელი გზა დაგრჩათ გასავლელი — მნიშვნელოვანია სწორი არჩევანი გააკეთოთ ახლავე, მომავალ წლებზე მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული თუ როგორი პროფესიონალი იქნებით სამომავლოდ. თქვენ პროფესიულ სივრცეში თავი უნდა დაიმკვიდროთ მხოლოდ და მხოლოდ ცოდნით. რეზიდენტურაში სწავლის წლები გაგიხსნით გზას წარმატებული პრაქტიკული გამოცდილების შესაძენად და კონკურენტუნარიან სპეციალისტად გახდომისკენ. თქვენ კარგად იცით, რომ ჩვენი საუნივერსიტეტო კლინიკები საუკეთესო სამედიცინო გამოცდილების წყარო იყო თქვენთვის. ამ კლინი-

კურ ბაზებზე თქვენ გაცილებით მეტის საშუალება მოგეცათ, რომ გესწავლოთ, ვიდრე ეს სხვას შეიძლებოდა მისცემოდა. თქვენ, როგორც თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულები, ერთი ნაბიჯით წინ ხართ სხვებზე და იცოდეთ, რომ მომავალი თქვენს ხელშია.

გისურვებთ ყველაფერ კარგს. გიყვარდეთ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი და ჩვენც ყოველთვის გვეყვარებით!

პროფესორი ზურაბ ვადაძე, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის რექტორი

ძვირფასო კურსდამთავრებულებო, გილოცავთ უნივერსიტეტის დამთავრების დღეს, რომელიც თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში სწავლის პერიოდში დიდი შრომის შედეგად მოიპოვეთ; მინდა დიდი წარმატებები გისურვოთ.

განსაკუთრებულ მნიშვნელოვანია ეს დღე ჩემთვისაც, როგორც თქვენი ალმა-მატერის რექტორისთვის და, ცხადია, როგორც თქვენი პედაგოგისთვისაც. ჩვენი აკადემიური პერსონალი თქვენ გვერდით იყო და მომავალშიც თქვენს მხარდაჭერას გააგრძელებს! თითოეულ მათგანს უსაზღვროდ

2018 წლის კურსდამთავრებულები აღმა მასწავლებ

ჩვენი გეგმა სახლი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი თითოეულ ჩვენგანს პროფესიის სრულფასოვნად დაუფლების საშუალებას გვაძლევს. არასდროს დავეჭვებულვარ არჩევანის სისწორეში, რადგანაც სწორი არჩევანი გაძლევს შესაძლებლობას — იყო ბედნიერი. მედიცინის ფაკულტეტის პირველსემესტრულმა, გულისყურით დავიწყე მედიცინის საფუძვლების შესწავლა, დროის რაციონალური გადანაწილებით შევძელი სწავლისა და აქტიური სტუდენტური ცხოვრების ერთმანეთთან შერწყმა. სწავლა უპირველესი იყო, თავიდანვე დიდი პასუხისმგებლობით მოვეკიდე არჩეულ პროფესიას, რაც მომავალ წარმატებებზე აისახა; მამის ნათქვამი ხშირად მახსენებდა თავს: „პირველი დღეებიდანვე გულისყურით მოეკიდე არჩეულ პროფესიას, რომელიც ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვის სამსახურში მოღვაწეობას გვალეხს. კარგი დასაწყისია საუკეთესო მომავლის გარანტი“. 6 წლის განმავლობაში ვიყავი პრეზიდენტის სახელობის სტიპენდიანტი, რომელიც პასუხისმგებლობას მიათქცევდა როგორც საკუთარი თავის, ასევე მასწავლებლებისა და მეგობრების წინაშე. სწავლის გარდა, ჩემთვის დაუვიწყარია

უნივერსიტეტში გატარებული ხალისიანი წლების თითოეული დღე — სტუდენტური თვითმმართველობის გუნდთან ერთად, წარმატებით განვახორციელეთ არაერთი საინტერესო პროექტი, ვიყავი 2016 წლის სტუდენტური დღეების ფინალისტი, 2015 წლის სტუდენტური ოლიმპიადის, ინტელექტუალური შეჯიბრისა და სამეცნიერო კონფერენციების მონაწილე, საესტრადო გუნდშიც ვმღეროდი, გაცვლითი პროგრამით საზღვარსაღარო უკრაინაში ვავიარე, ცოდნასთან ერთად, ბევრი მეგობარი და კოლეგა შევიძინე, მრავალ სპორტულ შეჯიბრშიც ვმონაწილეობდი — ვიყავი ფუნქციონალური გუნდის წევრი და, ასევე, გამარჯვებულიც მაგიდის ჩოგბურთში.

მალაღი აკადემიური მაჩვენებლებით გასრულდა სტუდენტობის ხანა, რაც მომავალი წარმატებების სტიმულია. სტუდენტებს ვურჩევ, გულმოდგინედ დაეუფლონ ცოდნას, ზოგჯერ შეიძლება თეორიული ცოდნა ნაკლებმნიშვნელოვნად მიიჩნიოთ, მაგრამ ეს ასე როდია. საფუძვლიანად ვსწავლობდი, მაგრამ შესასწავლი კიდევ ბევრია, გული მწყდება ყველა მანსი რომ ვერ გამოვიყენე. უარი არ თქვით საკუთარ ოცნებებზე, იყავით მიზანდასახულები და ყველაფერს შეძლებთ, საკუთარ თავში ეძიეთ პრობლემა და არა სხვაში. ერთხელ ჩვენმა პედაგოგმა, ქალბატონმა რუსუდანი რუხაძემ, ლექციის მსვლელობისას ასე მოგვმართა: „უნივერსიტეტი კედლები და პროფესორა არ გეგონოთ, უნივერსიტეტი თქვენ ხართ“. მადლობას ვუხდით თსსუ-ის შესანიშნავ პედაგოგებს, პროფესორებს: თეიმურაზ პეტრიაშვილს, ირინა კვაჭაძეს, ელენე აბზიანიძეს, ნიკოლოზ გონგაძეს, თინათინ ჩიქოვანს; არასდროს დავივინწყებ მათ, რადგანაც თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი ჩემი მეორე სახლია.

გიორგი შოლაქი, მედიცინის ფაკულტეტის კურსდამთავრებული

სწავლა მომავლისკენ

სიტყვებისა და ემოციის თავმოყრა ძალიან მიჭირს, იმის გადმოსაცემად, რასაც ახლა ვგრძნობ. უბედნიერესი ადამიანი ვარ, რადგან ცხოვრების უმნიშვნელოვანესი გადაწყვეტილებით ჩემი მომავალი სამედიცინო სფეროს დავუკავშირე. ყველაფერი დაიწყო იმით, რომ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში ჩავაბარე, სადაც არაჩვეულებრივი 6 წელი გავატარე. დაუვიწყარ ადამიანებთან მქონდა ურთიერთობა, ცოდნის შეძენის თვალსაზრისით თითოეული დღე საინტერესო და სიხალისის მომგვარებელი იყო ჩემთვის. პატივისცემასა და და მადლიერებას გამოვხატავ პედაგოგების მიმართ, რომლებიც ცდილობდნენ ჩვენთვის ცოდნის მაქსიმუმი გადმოეცათ: ლია მინდიაშვილის, შინაგან დაავადებათა N3 დეპარტამენტის პროფესორის, პრაქტიკული მეცადინეოები, მხოლოდ სტუდენტისა და ლექტორის ურთიერთობა როდი იყო, არამედ, სწავლებასთან ერთად, ცხოვრებისეული და სამედიცინო გამოცდილების გაზიარება და მეგობრობა...

ისეთ ქვეყნებში, როგორებიცაა: პოლონეთი, უკრაინა, თურქეთი, შოლანდია. საშუალება მომეცა საუკეთესო კლინიკებში, წამყვან სპეციალისტებთან ერთად, მესწავლა და მეემუშავა, რისთვისაც მადლობას ვუხდით ERASMUS+-ის კოორდინატორს, ქალბატონ ნინო კანდელაკს, რომლის მხარდაჭერითა და ძალისხმევით, 2018 წელს ამავე პროგრამის გრანტი მოვიპოვე და ერთი სემესტრის განმავლობაში ვსწავლობდი პოლონეთში, ლუბლინის სამედიცინო უნივერსიტეტში. დიდი მადლობა საპარტნიორო ფონდს — კერძოდ, დავით საგანელიძეს, სახელობითი სტიპენდიის მონიჭებისთვის.

მეამაყება, რომ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული მექმევე, თუმცა ეს ურთიერთობა სამომავლოდაც გაგრძელდება. წარმატებებს ვუსურვებ ჩემს კოლეგებს, რადგან მჯერა, ჩვენ, ის თაობა ვართ, რომელიც პროგრესისკენ ისწრაფვის და მომავლის შეცვლა შეუძლია. ჩემს უნივერსიტეტს კი ვუსურვებ ღირსეული წარსულით სვლას ნათელი მომავლისკენ.

ქეთევან თაყაი, მედიცინის ფაკულტეტის კურსდამთავრებული

2018 წლის პურსდამთავრებულები

სტრატეგიით მომავლისკენ

ბავშვობაში, ყოველთვის ექიმის როლი მქონდა მორგებული. ოცნება დაახლოებით, 18 წლის შემდეგ ამიხდა. თურმე, ბავშვობის ოცნებებიც ხდება... აბიტურიენტობის პერიოდში ეს ის დროა, როდესაც გინვებს მომავალი პროფესიის შერჩევა, რომელსაც, გარკვეულწილად, თავი უნდა მიუძღვნა. გამომდინარე იქედან, რომ ოცნება „თეთრი ხალათზე“ გადიოდა, გადავწყვიტე პირველი არჩევანი სწორედ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტზე შემჩერებინა. კარგად მახსოვს 5 წლის წინანდელი მოლოდინი და ემოცია, როდესაც თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტი გავხდი, თანაც - გრანტი. არ დამავინყებდა უნივერსიტეტის პირველი დღე, ვიყავი ბედნიერი, ამაყი და ამავდროულად - ცოტა შეშინებული. გაირბინა სტუდენტობის ხუთმა წელმა. ბედნიერი ვარ, რომ სწორი არჩევანი გავაკეთე. თსუ-ის სტუდენტობა მოითხოვს თავდაუზოგავ შრომას, მაგრამ წარჩინებული სტუდენტის სტატუსი და, სტიპენდიები, დიდი მოტივაცია და ნახალისება იყო უნივერსიტეტისგან ყოველი შემდგომი სემესტრისთვის.

სტუდენტობის პერიოდში ვიყავი ჯგუფზე, ფაკულტეტის საბჭოს წევრი. გარდა ამისა, როგორც სტუდენტი, აქტიურად ვმონაწილეობდი, შიდა, და ასევე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციებში. 2018 წლის აპრილში შესაძლებლობა მომეცა მონაწილეობა მიმელო უკრაინაში, ქ. ჩერნოვიცში გამართულ სამედიცინო-ფარმაცევტულ კონგრესში, სადაც სამეცნიერო ნაშრომის საუკეთესო პრეზენტაციისთვის გადმომეცა დიპლომი და სერტიფიკატი. მიიღია სტუდენტობის 5 წელი. უნივერსიტეტმა გამაცნო და შემძინა არაერთი მეგობარი.

პროფესორ-მასწავლებლები წლების განმავლობაში თავდაუზოგავად გვიზარებდნენ საკუთარ ცოდნას და გამოცდილებას, გვასწავლეს მისი პრაქტიკაში გამოყენება, ეთიკა, წესობა, სიკეთის უნაგაო კეთება. მახსოვს პირველი პაციენტი, მკურნალობის შედეგით გამონეულმა მისმა მადლიერებამ, შიში დამაძლევინა და გამბედაობა შემძინა.

ულრმესი მადლობა მინდა გადავუხადო სტომატოლოგიის ფაკულტეტის დეკანს, პროფესორ სამსონ მღებრიძეს, მისი ძა-

ლისხმევით, ჩვენი ფაკულტეტი კვლავ პრესტიჟული და წარმატებულია.

მადლობა დეკანის მოადგილეს, არაჩვეულებრივ პიროვნებას, საუკეთესო პედაგოგსა და ექიმს, ასოცირებულ პროფესორ ნანა ყიფიანს, რომელიც გვერდში გვედგა თითოეულ ჩვენგანს სასწავლო პროცესის პერიოდში, ასევე, ქალბატონებს: მარიკა სადალაშვილს, ლიკა ტოგონიძეს, რომელთა კეთილსინდისიერი დამოკიდებულება სტუდენტებისადმი მართლაც, საწიმიშოა.

მადლობა თითოეულ პროფესორ-მასწავლებელს შრომისთვის თეორიულ და პრაქტიკულ საქმიანობაში.

განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით თსუ-ის რექტორს, პროფესორ ზურაბ ვადაჭვირიას, უნივერსიტეტის განვითარებისთვის შეტანილი წვლილისთვის.

ამაყი ვარ, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული რომ მქვია, რომელსაც არაერთი ექიმი, მეცნიერი, აღუზრდია და რომელთა შრომაც ფასდაუდებელია არა მხოლოდ ქართულ, არამედ, - მსოფლიო მედიცინაში. დიდი ტრადიციების და ისტორიის მქონე სამედიცინო უნივერსიტეტი აგრძელებს ღირსეულ სვლას მომავლისკენ!

თიკლა რთველაძე, სტომატოლოგიის ფაკულტეტის კურსდამთავრებული

აქიოგა ლტოი ნაოქაი პროფესია

ექიმობა ღვთისგან ნაბოძები პროფესია – ჩემთვის თეთრ ხალათთან ასოცირებული ბავშვობის დროინდელი ოცნებაა. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში ჩაბარება სკოლის პერიოდის ყვარა და მტკიცე გადაწყვეტილება იყო.

ერთი შეხედვით, ხანგრძლივი, მაგრამ სწრაფად განვლილი 5 წელი, ბოლო ზარი, სევდანარევი სიხარული, ურთულესი, მაგრამ, ამავედროულად უბედნიერესი სტუდენტობის დასასრული, ექიმის ფიცი, უდიდესი პასუხისმგებლობა და ცხოვრების წესად ქცეული პროფესია.

გუმინდელი დღესათვის მახსოვს აბიტურიენტობა, ეროვნული გამოცდები, შედეგების მოლოდინი და დაფინანსების მოპოვება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში.

პირველი დღე – თეთრ ხალათში გამონყობილი უამრავი პირველსემესტრელი, საზეიმო მილოცვა, ახალი საზოგადოება.

შემდეგ იყო ურთულესი პერიოდი, თეთრად გათენებული ღამეები, თავდაუზოგავი შრომა, უამრავი გამოცდა და სემესტრის ბოლოს სიამაყის, სიხარულის შეგრძობა და მომავალი წარმატებებისთვის უფრო დიდი მოტივაცია – შრომით მოპოვებული სტატუსი.

გამიმართლა საუკეთესო ჯგუფით, რომელიც მუდამ პირველი იყო, უნივერსიტეტმა შემძინა საერთო ინტერესების მქონე მეგობრები, გამიმართლა პროფესორ-მასწავლებლებში, მათ არა მარტო პროფესიული განათლება მოგვცეს, არამედ გვასწავლეს ადამიანების სიყვარული, უნაგაო სიკეთის კეთება და ხალხის სამსახურში დგომა, რაც აუცილებელი თვისებებია წარმატებული ექიმისთვის.

ბედნიერი ვარ, რომ მივიღე დიდი ცოდნა და ამავდროულად უდიდესი გამოცდილება, მადლიერი მაქვს თვალში დანახული ბედნიერების ნაპერწკალი დიდი მოტივაციაა შემდგომში უმაღლესი საფეხურების დასაპყრობად.

ვფიქრობ, სტომატოლოგიის ფაკულტეტი ნამდვილად გამორჩეულია უნივერსიტეტში, სტაჟირება იყო ჩვენი სტუდენტობის განუყოფელი ნაწილი, ამაყად შემიძლია ვთქვა, რომ სტუდენტობა „ჩემს უნივერსიტეტში“ იყო ნაყოფიერი.

უდიდესი მადლიერება მინდა გამოვხატო სტომატოლოგიის ფაკულტეტის დეკანის, პროფესორ სამსონ მღებრიძის და მისი მოადგილის, ასოცირებული პროფესორის ნანა ყიფიანის მიმართ. ისინი სტუდენტობის პირველივე დღეებიდან იყვნენ ჩვენი გულშემატკივრები.

მადლობა ვუხდით თსუ-ს რექტორს, პრო-

ფესორ ზურაბ ვადაჭვირიას, უნივერსიტეტის წინსვლისა და აღმშენებლობისთვის. მისი დამსახურებით სტუდენტებს საშუალება გვქონდა კვალიფიკაციის ასამაღლებლად სტაჟირება გავკვეთო ვეროპის წაყვან უნივერსიტეტებში.

ულრმესი მადლობა ოდონტოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელს, პროფესორ მარინა მამალაძეს, ჩვენს თეორიულ და პრაქტიკულ საქმიანობაში შეტანილი უდიდესი წვლილისთვის.

მადლობა თსუ-ის აკადემიურ პერსონალს.

ამაყი ვარ, რომ გავიზარდე თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში, რომელიც უდიდეს ისტორიას და ტრადიციებს იტევს, რომელმაც უამრავი ღირსეული ექიმი და მეცნიერი აღზარდა, რომელიც სამედიცინო განათლების გამორჩეული ტაძარია.

დღევანდელი დღე დასასრულია ჩვენი პროფესიული განვითარების პირველი ეტაპის და დასაწყისი – სირთულეებით და წინააღმდეგობებით აღსავსე გზის, დიდი მომავლის.

მომავალ სტუდენტებს ვურჩევ, მაქსიმალურად გამოიყენონ თითოეული დღე, პასუხისმგებლობით მოეკიდონ საექიმო საქმიანობას, ეს პროფესია ხომ უდიდეს სულიერ განცდასთანაა დაკავშირებული.

სალოა გოგაბერიძე, სტომატოლოგიის ფაკულტეტის კურსდამთავრებული

დაუვიწყარი სტუდენტობა

ბევრისთვის სტუდენტობა ცხოვრების ერთი ჩვეულებრივი პერიოდია, ჩემთვის კი ახლის გააზრებისა და შეცნობის. მას შემდეგ, რაც სტუდენტი გავხდი, ჩემში არაერთი უნარი და შესაძლებლობა აღმოვაჩინე. შეუძლებელია თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში სწავლობდე და ჩვეულებრივი სტუდენტობა გქონდეს. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ფაკულტეტის სტუდენტმა სწავლის პერიოდში გავითავისე იმ განსაკუთრებული შრომის სიმძიმე, რასაც ამ დარგის სპეციალისტები მოსახლეობის ჯანმრთელობისთვის ეწევიან.

გარეშე, მოსახლეობასთან შეხვედრისას ბევრს სწავლობ, სასიამოვნოა იმის შეგრძობა, რომ გენდობიან და მათთვის საჭირო ინფორმაციას გულისყურით ისმენენ. ესეც მომავალი საქმიანობის შემადგენელი ნაწილია; სიტყვა ბევრისმომცველია ადამიანისთვის, მათგან მიღებული ერთი მადლობა ბედნიერს გხდის და დადებითობის შეგრძობაც ქრება.

თსუ-მ მომცა შესაძლებლობა, მონაწილეობა მიმელო რამდენიმე პროექტსა და სტაჟირების პროგრამაში. გასულ წელს ვმონაწილეობდი გარემოს დაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის პროექტში, რომელიც გავროს ეგიდით მიმდინარეობდა, სადაც ვაქტიურად ვაქტივობაში მონაწილეობამ ცოდნა და გამოცდილება შემძინა.

სამედიცინო უნივერსიტეტმა მომცა საშუალება, განსხვავებულად დამეხება პაციენტები, ექიმები... რომ ადამიანის ჯანმრთელობის სამსახურში დგომა დიდ დროს, ენერგიას, შრომას მოითხოვს, დავეხმარი რამდენიმე ოპერაციას, და მივხვდი, რომ ოპერაციის მსვლელობისას, თუნდაც, უანგაზის მიზნებით, თანამონაწილე ხდები სიცოცხლის ზეიმისა. მორიგეობისას შევიცანი ადამიანი, რომლისთვისაც საუბარიც კი ძალზე მნიშვნელოვანია, რადგანაც მას ძალიან სჭირდება. ერთ-ერთი ოპერაციის დასასრულს, ქირურგმა ნება დამართო ნაკერებზე ლეიკოპლასტი დამეკრა, მაშინდელი ემოცია დაუვიწყარია ჩემთვის, იმის შეგრძობა, რომ ადამიანს დავეხმარე.

ფსიქიატრიული და ნარკოლოგიური სავადმყოფოს პაციენტებთან მუშაობამ სხვა თვალთ — ჩვეულებრივ ადამიანებად დამიანახა ისინი; მათ მიერ შექმნილმა ხელნაკეთმა ნივთებმა, კი, შეუძლებელია, არ გაგაოცოთ. ვერ წარმოვიდგინა ასეთი ნიჭით დაჯილდოებული დამამორჩეულნი თუ იქნებოდნენ.

გამოცდილება შემძინა. მადლობას ვუხდით პროფესორ-მასწავლებლებს, რომელთაც დიდი წვლილი მიუძღვით ჩემ ჩამოყალიბებასა და განვითარებაში, მინდა ვიმუშაო ეპიდემიოლოგად და დავეხმარო ადამიანებს.

მომავალ სტუდენტებს ვურჩევ: — დასახული მიზნის მისაღწევად მონაწილეობა მიიღეთ პროექტებში, გაიარეთ სტაჟირებები, რომელიც ძალიან ბევრს შეგძენს; ცოდნა, საშუალებას მოგვცემთ, უკეთესობისკენ შეცვალოთ სამყარო. დატვირთული სემესტრები შეიძლება დამლულადაც მოგეჩვენოთ, სანაცვლოდ, ადამიანის მადლიერება იქნება თქვენი პროფესიის თანმდევი და ესაა ყველაზე დიდი ჯილდო ჩვენთვის. პატივი ეცით პედაგოგებს, მათგან გადმოცემული ცოდნა და გამოცდილება თქვენი წარმატებების საწინააღმდეგოა. არ შეგეშინდეთ პასუხისმგებლობის და მომავლის, რადგან მომავლის წარმატებები ამ შიშსაც გააქრობს.

ფსიქიატრიული და ნარკოლოგიური სავადმყოფოს პაციენტებთან მუშაობამ სხვა თვალთ — ჩვეულებრივ ადამიანებად დამიანახა ისინი; მათ მიერ შექმნილმა ხელნაკეთმა ნივთებმა, კი, შეუძლებელია, არ გაგაოცოთ. ვერ წარმოვიდგინა ასეთი ნიჭით დაჯილდოებული დამამორჩეულნი თუ იქნებოდნენ.

სტუდენტობა ჩემი ცხოვრების ღირსეული პერიოდია იყო, რადგანაც ვიპოვე საკუთარი თავი და ადგილი.

ნინო ჭანტურია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ფაკულტეტის კურსდამთავრებული

დიდი პასუხისმგებლობით

ოთხი წელი გავატარე თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში. მიუხედავად იმისა, რომ ძალიან სწრაფად გაიარა დრომ, მაინც ბევრი რამ შეიძლება გავიხსენო. სტუდენტობა ულამაზესი წლებია და ამას ახლა ვხვდები, როცა ყველაფერი დამთავრდა. რამდენიმე რამ გამივილია, მისწავლია, რამდენიმე წარმატება და იმედგაცრუება მინახავს ამ დროის განმავლობაში. დატვირთული სასწავლო პროცესის მიუხედავად, ბევრია სასიამოვნოდ გასასხენებელი.

უნივერსიტეტმა დიდი ცხოვრებისული გამოცდილება მომცა, არაერთი გამოწვევის წინაშე დამაყენა, მასწავლა რომ ცხოვრება ბრძოლაა და არაერთი სირთულის გადალახვა საჭირო წარმატების მისაღწევად. ამ ხნის განმავლობაში ბევრი რამ ვისწავლე, შევხვდი საუკეთესო ლექტორებს და მივიღე ცოდნა, რომელიც დამეხმარება სამომავლო მიზნების მისაღწევად.

უნივერსიტეტმა მაპოვნინა ადამიანები, რომლებიც დღეს ჩემი სიმძიმე მეგობრე-

ბი არიან. ძალიან გამიმართლა, რომ მე-3 ჯგუფში მოვხვდი. ჩვენ ვიყავით ერთ მუშტად შეკრულინი. ამ 4 წლის განმავლობაში ერთს თუ ვაუჭირდებოდა, ყველანი ვხმობოდით, ერთად ვეცადინებოდით, ერთმანეთზე ვზრუნავდით. საგამოცდო სესიების პერიოდში დიდიდავნი ცარიელი აუდიტორიებში ვიკრიბებოდით და ერთმანეთს ვასწავლიდით, ვამხნევედით. ასეთმა დამოკიდებულებამ შემდგომში თბილი და მეგობრული ურთიერთობები ჩამოგვიყალიბა. ჩვენ გვქონდა ხალასი, ლალი ურთიერთობა ყოველგვარი წყენის, დამცირებისა და შეურაცყოფის გარეშე.

მინდა გულწრფელი მადლობა გადავუხადო პროფესორ-მასწავლებლებსა და ადმინისტრაციას. სასიხარულოა, რომ არსებობენ ადამიანები, რომლებიც მუდამ ჩვენს გვერდით იყვენენ, გვამხნევენდენ, გვაიმედებდენ, გვეხმარებოდენ პრობლემების გადაჭრაში, საჭიროების შემთხვევაში შენიშვნას გვაძლევდენ. მათ გვერდით დაცულად ვგრძობდით თავს და არასდროს გვეკონია უსამართლობის განცდა.

მომავალ სტუდენტებს კი ვიმართავ: გერქვას თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტი, ეს უდიდესი სიხარულია. წინ ლამაზი, საინტერესო, დაუვიწყარი და სირთულეებით აღსავსე დრო გელოდებთ, თუმცა, ადამიანის ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის სადარჯოზე დგომა დიდ პასუხისმგებლობას გაკისრებთ. ამიტომ აუცილებელია მაქსიმალურად ნაყოფიერად გამოიყენოთ დრო ცოდნის მისაღებად, ხოლო უნივერსიტეტი, ფაკულტეტი, მუდამ თქვენს გვერდით იქნება.

გისურვებთ წარმატებებს!

გეგა კაპანაძე, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ფაკულტეტის კურსდამთავრებული

ადმა მასწერზე

ახალი ოსნება

5 წლის ასაკში უკვე ექიმობა მქონდა გადამწყვეტილი. დრო გადიოდა და ჩემს პროფესიასთან დაკავშირებული შეხედულებები იცვლებოდა, თუმცა ადამიანების დახმარების სურვილმა მაინც თავისი შედეგი გამოიღო, და საბოლოოდ, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტი გახვდი, რამაც ძალიან დიდი ბედნიერება მომანიჭა.

თუმცა, პროფესიის სიყვარული ყველაფერს დაგვაძლევინებს. გული მწყდება რომ ეს ყველაფერი დამთავრდა, თუმცა სწავლა გრძელდება მაგისტრის ხარისხის მოსაპოვებლად, რაც შემდგომი წარმატების საინდარი იქნება.

მინდა მადლიერება გამოვხატო ფიზიკური მედიცინისა და რეაბილიტაციის ფაკულტეტის დეკანის, ქალბატონ ლელა მასხულისადავად, რომელიც ყოველთვის გვერდში მედგა და ვმონანი-ლებობდი პროექტებსა თუ კონფერენციებში, რაც სასიკეთოდ მოქმედებდა ჩემს განათლებასა და პროფესიულ საქმიანობაზე. დიდი მადლობა მინდა ვუთხრა ქალბატონ მაგდა ბიბილაშვილს, რომელიც ყურადღე-ბითა და მზრუნველობით გამოიჩინა. მადლობა თითოეულ ლექტორს, რომლებ-მაც მომცეს სათანადო ცოდნა. ეს ადამიანე-ბი ჩემთვის მისაბაძნი არიან. დიდი მადლობა თსსუ-ს, მუამაყება, მისი კურსდამთავრებუ-ლი რომ მექვია.

მომავალი კოლეგებო, ნინ ბევრი ლამაზი და საინტერესო დღე გელით. მაქსიმალურად გამოიყენეთ დრო ცოდნის შესაძენად, რათა სასურველ მიზანს მიაღწიოთ და გახდეთ სა-უკეთესოები საუკეთესოთა შორის. სამედი-ცინო უნივერსიტეტს კი, ყოველ წელს ეამა-ყოს თავისი კურსდამთავრებულებით.

**თამუნა ზაზანიძე,
ფიზიკური მედიცინის და
რეაბილიტაციის ფაკულტეტის
კურსდამთავრებული**

დიდი მადლობა ჩემს უნივერსიტეტს

ტეტის დამსახურებაა, რომ მომეცა შე-საძლებლობა, ERASMUS MUNDUS-ის გაცვლითი პროგრამის ფარგლებში გამეტარებინა ერთი სემესტრი რიგა-ში, ლატვიის უნივერსიტეტში, მიმე-ლო გამოცდილება, გამეღრმავებინა ცოდნა და თვალსაზრისი და ახლოდ-ან გავეცნობოდი ევროპულ სასწავლო სისტემას; გამოცდილების შედეგად აქ არ დასრულდებოდა, წლების განმავ-ლობაში იყო მრავალი კონფერენცია, კონგრესი, სტაჟირებები საზღვარგა-რეთ, იყვნენ პედაგოგები, რომლებიც ყოველდღე სწავლობენ, მუდამ ნინ მი-ისწრაფვიან, რათა მათი საქმიანობა

კიდევ უფრო ეფექტური იყოს პაციენ-ტებისა, თუ სტუდენტებისთვის; ჩემი აზრით, სწორედ ასეთ ექიმებთან ურთიერთობა ყვე-ლაზე დიდი მოტივაცია სტუდენტებისთვის. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნი-ვერსიტეტის ყველა სტუდენტს ვურჩევდი, მუდმივად იმუშაონ საკუთარ თავზე, არ ჩამორჩნენ მეცნიერების სფეროში გადა-გმულ ნაბიჯებსა და მიღწევებს, რადგან მხოლოდ თავდაუზოგავი შრომითაა შესა-ძლებელი მედიცინის თანამედროვე გამოწე-ვებთან გამკვლავება.

დიდი მადლობა ჩემს უნივერსიტეტს ყვე-ლაფრისთვის, რაც ამ ექვსი წლის მანძილზე მომცა. ახალი გზა ახლა იწყება. Per traditiones ad futurum...

**თამარ გვასალია,
მედიცინის ფაკულტეტის
კურსდამთავრებული**

ის, რაც გამოირჩევა მიყვარს

დიდხანს ვფიქრობდი რომელი პრო-ფესია ამერჩია სამომავლოდ, ბავშვო-ბიდან მიზიდავდა ბუნებაში მიმდ-ინარე სხვადასხვა პროცესებზე დაკ-ვირება, ვთვლიდი, რომ სამყაროს შესაცნობად საუკეთესო გზა სწორედ ეს იყო და რადგანაც სკოლის პერი-ოდის დასრულების შემდეგ ჩემი ამო-რჩევები, ჩემი საბოლოო არჩევანიც ამან განაპირობა, მომავალი ქიმიის დაუკავშირე, ქიმიამ კი ფარმაცია-დე მიმიყვანა. დროის მსვლელობას-თან ერთად დღითიდღე ვრწმუნდები არჩევანის სისწორეში. ფარმაცია, მრავალმხრივი განვითარების საშუ-ალებას იძლევა. უახლოეს მომავალ-ში ვაპირებ ფარმაცევტული ანალი-ზის განხრით სწავლის გაგრძელებას, რაც ჩემი კარიერული ნინსვლისთვის მნიშვნელოვანია. ბედნიერი ვარ, რომ ვსწა-ვლობდი ისეთ პრესტიჟულ უნივერსიტეტში, როგორც თბილისის სახელმწიფო სამედი-ცინო უნივერსიტეტი და მასწავლიდნენ მა-ღალკვალიფიციური პედაგოგები, რომელთა მთავარ ფასეულობას განათლება წარმოად-გენს. ისინი, — დარჯის პროფესიონალები, თავიანთ ცოდნას და გამოცდილებას უშურ-ველად გადასცემენ სტუდენტებს, მადლობა მათ კოლეგიალობისა და მეგობრობისთვის.

მომავალ სტუდენტებს ვურჩევ, იყვნენ მობო-ლიზებული და კარგად გაიზარონ პასუხის-მგებლობა, რასაც არჩევანი აკისრებთ. მიზ-ნის მისაღწევად გულმოდგინე შრომა ნამდ-ვილად ფასდება, რადგან თქვენი მთავარი დანიშნულება, ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზრუნვაა.

**სალომე ასანიძე,
ფარმაციის ფაკულტეტის
კურსდამთავრებული**

ახალი სიზოხხლის სამსახური

ჩემი ოცნება იყო, ჩამეცვა თეთრი ხალათი და ჩავმდგარიყავი ხალხის ჯანმრთელობის დაცვის სამსახურში. დღეს შემძლია ვთქვა, რომ ოცნება ავიხდინე და ვარ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ბაკალავრი ბებიაქალის პროფესიის კურს-დამთავრებული, იმ პროფესიის ადამიანი, რომლის დახმარებითაც ქვეყანას ველინება ახალი სიცოცხლე.

უნივერსიტეტში გატარებულმა წლებმა მომცა პროფესიული ცოდნის მიღების, გან-ვითარების და პიროვნებად ჩამოყალიბების საშუალება. თავდაპირველად ყველაფერი, რასაც ირგვლივ ვხედავდი, ახალი და უცხო იყო ჩემთვის. ამ პერიოდში არაერთი გამოწე-ვევის წინაშე დავდექი, რომლის გადალახვა-მაც მომავალი პროფესიისადმი სიყვარული დამეხმარა. ბებიაქალის პროფესია მეტად სა-ჭირო და საპასუხისმგებლობა, ახალშობილის ჯანმრთელობა ხომ მნიშვნელოვნად იმაზეა დამოკიდებული თუ როგორ წარიმართა ორ-სულობის პროცესი და მშობიარობა. მახსოვს პირველ სემესტრში საორიენტაციო კურსის ფარგლებში დავესწარით მშობიარობის პრო-ცესს და დავრწმუნდი, რომ არჩევანი სწო-

**ანა მებრალიძე,
საქმთო სამის (განბნა) საბაკალავრო
პროგრამის კურსდამთავრებული**

მნიშვნელოვანი ეტაპის დასაწყისი

ექთნის პროგრამის კურსდამთავრებულმა, სიამაყით შეიძლება ვთქვა, რომ ჩემთვის აქ სწავლის პერიოდი საინტერესო და პროდუქ-ტიული იყო. თითოეულ სტუდენტზე მორგე-ბული სასწავლო გარემო და პროფესიონალი პედაგოგები გაყალიბებენ პიროვნებად.

ბედნიერი ვარ, რომ საშუალება მომეცა გაცვლითი პროგრამა — ერასმუს+–ის ფარ-გლებში, სტაჟირება გამეწყო ლატვიის უნი-ვერსიტეტის რიგის სამედიცინო კოლეჯში და კიდევ ერთი ნაბიჯი გადამდგა ჩემს სფე-როში განვითარებისა და ნინსვლისთვის.

ყველაფერი ეს იმ დამოკიდებულების დამსახურებაა, რაც საექთნო საბაკალავ-რო (ექთანი/ბებიაქალი) და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების ხელმძ-ვანელობას აქვს სტუდენტების მიმართ. ეს სასწავლო პროგრამები მაქსიმალურადაა მორგებული სტუდენტებზე განვითარებისა და ნინსვლისთვის.

თსსუ გაძლევს ცოდნას და გამოცდილებას, გაყალიბებს პიროვნებად და სპეციალისტად.

**ანა ცოფურაშვილი,
საქმთო სამის (ექთანი)
საბაკალავრო პროგრამის
კურსდამთავრებული**

საკუთარი შრომის შედეგით ბედნიერი ვარ

ამაყი და ბედნიერი ვარ თბილისის სა-ხ ე ლ მ ნ ი ფ ო სამედიცინო უნივერსიტე-ტის სტუდენტი რომ მერ-ქვა. თითქმის 100 წლიანი ისტორიის მქონე უმაღ-ლეს სკოლაში შექმნილი გა-რემო მყარი ცოდნის შექე-ნის საფუძ-ველს ქმნის. აქ მარტოდენ პროფესიას როდი უფლები, არამედ საინტერესო და განსწა-ვლულ პროფესორ-მასწავლებლებთან ურთი-ერთობა პიროვნულად გზრდის. ფარმაციის ფაკულტეტზე ოთხი წლის ნინ ჩავირიცხე, საინტერესო შედეგებითი სასწავლო პროგ-რამა, ძირითადად პრაქტიკული სწავლების რეჟიმზეა ორიენტირებული. ყოველი სას-წავლო დღე სიხალისი მოლოდინით იწყებოდა, სიამაყის განცდა დამეუფლა, როცა დამოუ-კიდებლად მეველი პირველი მედიკამენტის შექმნა.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნი-ვერსიტეტში ყველა პირობაა სტუდენტის-თვის შექმნილი, რომ იყო წარმატებული: — გაცვლითი პროგრამები მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში, პროექტები აქტუალურ სამედი-ცინო თემებზე, სტუდენტთა ყოველწლიური საერთაშორისო კონფერენციები, სრულ-ყოფილი ცოდნის მიღების მყარ საფუძველს ქმნის.

სამი სტიპენდიის მფლობელი გახლავართ („გეფა“, პრეზიდენტის, დავით საგანელიძის სახელობის სტიპენდიები), და სასიამოვნოა ის გარემოება, რომ დამსახურებული ფულა-დი დაჯილდოება სტუდენტთა მოტივაციას საგრძობლად ამაღლებს და საკუთარი შე-საძლებლობების მაქსიმალური გამოყენის საშუალებას იძლევა. ბედნიერების განცდა გუუფლება, როცა საკუთარი შრომის შედეგს თვალს ადევნებ.

ჩემო მომავალი კოლეგებო, გისურვებთ წარმატებებს, რადგანაც თბილისის სახელ-მწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუ-დენტობა ნინგადადგმული ნაბიჯია მომავ-ლისკენ.

**მეზი სარიგაძე,
ფარმაციის
ფაკულტეტის
კურსდამთავრებული**

იდგე ადამიანის სიცოცხლის სადარაჯო-ზე, რთული და საპასუხისმგებლო საქმეა. ძნელია იმ გზის გავლა, რომელსაც ექთნის პროფესიამდე მიყვავართ. ჩემთვის უმნიშე-ნელოვანესია სამედიცინო უნივერსიტეტის დასრულება და ცხოვრების ახალი ეტაპის დაწყება.

ყოფილიყავი ადამიანების სამსახურში, გავმდგარიყავი ექთანი, ადრეულ ასაკში-ვე მტკიცედ გადავწყვიტე. გზა მომავალი პროფესიული განვითარებისკენ ამ უნივერსიტეტიდან იწყება.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნი-ვერსიტეტის საექთნო საქმის ბაკალავრი

იუნელოგია — კვლევები კიბოს დასაბრუნებლად

ვირჯინიის უნივერსიტეტის (VIRGINIA COMMONWEALTH UNIVERSITY) (აშშ) პროფესორი გიორგი გურული უკვე ორ ათეულ წელზე მეტია ამერიკის შეერთებულ შტატებში ცხოვრობს და სამედიცინო საქმიანობას ეწევა, თუმცა საქართველო — მისი სამშობლო, შეუცვლელად რჩება ქვეყანად, რომელსაც განსაკუთრებული სიყვარული აკავშირებს. საქართველოში გაატარა ბავშვობა, ყმანელობა და შემდეგ ახალგაზრდობის გარკვეული წლებიც. აქ ჩაეყარა საფუძველი იმ საძირკველს, რომელზეც შემდეგ წარმატებით აავსო თავისი პროფესიული კარიერა. აქ არის მისი ალმა მატერი — თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი... პროფესორ გიორგი გურული სწორედ მის მშობლიურ უნივერსიტეტში შეხვდით, სადაც მონაწილეობას იღებდა საერთაშორისო სამეცნიერო სკოლაში — „ინოვაციური ტექნოლოგიები კლინიკურ იმუნოლოგიაში: იმუნოლოგიაში მტარებელი პერსონიფიცირებულ დამინებით იმუნოთერაპია“ და იმუნოეპიდელოგიის კურსს.

ბა მივიღე, რადგან პროფესორისგან მოთხოვნა იყო დიდი.

როგორ მიმდინარეობდა სწავლის პროცესი რეზიდენტურაში?

— ახლა სხვანაირი წესებია: რეზიდენტურაში სწავლისას, კლინიკაში 36 საათი თუ იმუშავებ გადაბმულად, შემდეგ 10 საათი აუცილებლად უნდა დაისვენო, არ შეიძლება ყოველ შაბათ-კვირას მუშაობა, ერთი დღე აუცილებლად უნდა დაისვენო, თვეში 4 დღე მანაც ყველაფრისგან თავისუფალი უნდა იყო. როცა რეზიდენტურაში ვსწავლობდი, თვეში გადიოდა ისე, რომ ერთი დღეც არ მქონდა თავისუფალი. ხანდახან ისე გადიოდა კვირა, 2-3-ჯერ თუ ვახერხებდი შინ მისვლას. ამასთანავე, სწავლა ინტენსიური იყო, პროფესურა — კეთილგანწყობილი. მუშაობას ძალიან ადრე იწყებდნენ. რეზიდენტი რომ ვიყავი, დილის ხუთზე ვინყებდი საქმიანობას. ახლაც ძალიან ადრე იწყება სამუშაო დღე (დილის 7 საათზე) და საღამოს 7 საათამდე გრძელდება.

ამერიკაში წასვლამდე, ჩემი გამოცდილებით, საბჭოთა კავშირის და საქართველოს ტრენინგები სამედიცინო სისტემა ძალიან იერარქიული იყო. ამერიკაში ახალგაზრდა ექიმის ტრენინგება-სწავლება პოსტიტალზეა დაფუძნებული და სამედიცინო სისტემა იერარქიული არ არის, ახალგაზრდა კოლეგის აზრს/გამოცდილებას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. ძალიან დემოკრატიული ურთიერთობებია, რაც ხელს უწყობს სწრაფ პროფესიულ ზრდას.

ამერიკაში თუ ვერ დაასაქმე რეზიდენტს, პროგრამას დასურთავენ, ამიტომ კათედრის წევრები დიდ ყურადღებას აქცევენ რეზიდენტის ტრენინგებს, რეზიდენტს მიერ გაკეთებული ოპერაციების მოცულობა და რაოდენობა წელიწადში რამდენჯერმე მონიშნავენ, რომ ყველა ტიპის ქირურგიული ოპერაცია შესასრულო და რაიმე არ დაგაკლდეს. ცხადია, ოპერაციებს დამოუკიდებლად არ აკეთებ, პროფესორი გეხმარება, გყავს მენტორი, რომელიც გვერდით გიდავს და გასწავლის. ამჟამად მე უკვე რამდენიმე წელია (2003 წლიდან) აკადემიურ მედიცინაში ვმუშაობ და ბედნიერი ვარ, რომ შესაძლებლობა მაქვს ახალგაზრდა თაობა აღვზარდო და ახლა მე გაეუზიარო მათ ჩემი ცოდნა და გამოცდილება.

გვავთ ქართველი რეზიდენტები?

— უროლოგია ძალიან მოთხოვნადი დარგია. უროლოგების რაოდენობა ცოტაა. ამას არეგულირებს არა სახელმწიფო, არამედ American Board of Urology, რომელსაც არ გაუზრდია უროლოგთა რაოდენობა. ამან გამოიწვია სპეციალისტების ნაკლებობა, უროლოგების მალაი სიხშირით დასაქმება და სამუშაო ადგილის შერჩევის დიდი არჩევანი, რის გამოც პროფესია ამერიკელი სტუდენტებისთვის საკმაოდ მიმზიდველია და აქედან გამომდინარე, კონკურსი ძალიან დიდია და ვაკანტური ადგილები უცხოელებისთვის ძალზე მცირე რაოდენობით არის.

როცა საქართველოში ჩამოვიდევარ, ზოგჯერ უროლოგიის ინსტიტუტში ვხვდები რეზიდენტებს — ძალიან ჭკვიანი და ნათელი გონების ხალხია. ერთი-ორჯერ ამერიკაშიც ვნახე ჩვენი ქართველი ახალგაზრდა უროლოგები, ძალიან კარგი ნიშნებით და კომპეტენტურები. სამწუხაროდ, იმდენი ორგანიზაციული საკითხი წამოიჭრა მათ რეზიდენტურაში მიღებისთვის ისეთი რაოდენობის წინააღმდეგობის გამო, რომ ვერ მოხერხდა მათი დაქირავება.

რამდენი წელი დაგჭირდათ პროფესორის ხარისხამდე რომ მისულიყავით?

— 2003 წელს ასისტენტ-პროფესორი გახდი, 2008 წელს — ასოცირებული პროფესორი, 2016 წელს კი — სრული პროფესორი. სრული პროფესორობისთვის 30 რეკომენდაცია იყო საჭირო, აქედან 15 — ჩემი უნივერსიტეტიდან (VCU) და 15 — სხვა უნივერსიტეტებიდან, ასევე სწავლების, მეცნიერების და კლინიკური აქტივობის სფეროებში შენი მიღწევები უნდა აღენიშნათ რეკომენდატორებს.

როგორ არჩიეთ სამეცნიერო კვლევის თემა იმუნოლოგიაში?

— რეზიდენტურაში სწავლისას, 6 თვით აუცილებლად ლაბორატორიაში უნდა წახვიდე და კვლევებში ჩაერთო. იყო ერთი უროლოგიური ლაბორატორია და ყველა უროლოგი იქ წავიდა, მეც იქ მიხდოდა, მაგრამ კათედრის გამგემ შემომთავაზა: განსხვავებისთვის ნახე იმუნოლოგიაში, ძალიან საინტერესოა ეს კვლევები. ასე მოვხვედი ლაბორატორიაში, სადაც იმუნოლოგიის სფეროში მიდიოდა კვლევები.

რეზიდენტურა რომ დავამთავრე, განაცხადი შევიტანე გრანტზე, რომ კლინიკური საქმიანობის პარალელურად სამეცნიერო კვლევა მენარმოებინა. ფედერალური გრანტი მივიღე და ამან დაფარა ჩემი ხელფასის ნაწილი, რამაც საშუალება მომცა, რომ კლინიკაში მემუშავა 3-4 დღე და 2 დღე დამეთმო სამეცნიერო კვლევისთვის.

რას იკვლევთ კერძოდ?

— ჩემი კვლევის საგანია პროსტატის კიბოს იმუნოლოგია: ურთიერთობა იმუნოკომპეტენტურ უჯრედებსა და პროსტატის კიბოს უჯრედებს შორის; როგორ შეიძლება ეს ურთიერთობა შეიცვალოს, რომ მკურნალობა უკეთესი და ეფექტური იყოს კიბოს უჯრედთან ბრძოლაში; რატომ არის, რომ კიბო ვითარდება და იმუნური სისტემა ვერ გრძობს...

ქიმიოთერაპია ისეთი ფართოა და იმდენ უჯრედს კლავს გზადაგზა, რომ ძალიან მძიმე გადასატანია პაციენტისთვის. ჩვენ ვლავთ აკოტონის კიბოს მესტატაზე, რომელსაც, უმეტეს შემთხვევაში, ქიმიოთერაპიაც არ შეეწივს. იმუნოთერაპია საშუალებას იძლევა, რომ ჯანმრთელი უჯრედი დაავადებულისგან გაარჩიოს და ეფექტურად ჩაახადოს ქიმიოთერაპია.

ქიმიოთერაპია დამამიძებელი შედეგები თუ მიიღეთ?

— იმუნური სისტემის მართვა ძალიან ძნელია. რაც თეორიულად იცი და გგონია, ყოველთვის ისე არ არის პრაქტიკაში. ჩვენ გარკვეული წარმატებები გვქონდა ლაბორატორიულ კვლევაში და ახლა ვცდილობთ ეს მკურნალობის მეთოდები კლინიკაში დავნერგოთ და მათი ეფექტურობა ავადმყოფებში შევაიმოთ. ბოლო წლებში ბევრი იმუნოთერაპიული მეთოდი დაინერგა სხვადასხვა ტიპის სიმსივნეების მკურნალობაში.

ვითარდება მეცნიერება, ბევრი პრობლემა გვარდება, ახალი ჩნდება. დღეს რა არის ახალი გამოწვევა უროლოგიაში?

— ადრეული დიაგნოსტიკა, სხვადასხვა მკურნალობის მეთოდების (ოპერაცია, სხივური თერაპია და ქიმიოთერაპია) კომბინირებული გამოყენება, ეფექტური იმუნოთერაპიული მეთოდების განვითარება და შარდის ბუშტის, თირკმლის, პროსტატის და სხვა ავთვისებიანი სიმსივნეების შემთხვევებში კლინიკური კვლევების წარმოება და, იმედია, მკურნალობის შედეგების გაუმჯობესება.

დაბოლოს, როგორი განწყობით შეხვდით თქვენს ალმა მატერს და რას ფიქრობთ მასზე?

— ეს ჩემი უნივერსიტეტიცაა, ფაკულტეტის წევრებთან და სტუდენტებთან შეხვედრები ყოველთვის ძალიან სასიამოვნოა. აქ ძალიან ძნელი იყო მოხვედრაც და სწავლაც. რამდენადაც ვიცი, ასეა ახლაც. სასწავლო წლის ბოლოა და ვხედავ კურსდამთავრებულებს. ვულოცავ მათ! მინდა დაბეჯითებით ვუთხრა სტუდენტებს, რომ თუკი ახამიანი მიზანდასახულია, სწავლა, შრომა და მოთმინება შეუძლია, აუცილებლად სასურველ შედეგს მიიღებს. ოპტიმისტური განწყობა არ დაკარგოთ! იცოდეთ, თქვენს უნივერსიტეტში მიღებული ცოდნა ყველაფრის საფუძველია. წარმატებას გისურვებთ!

ლელა მუჰაბანიანი

ამერიკაში მოღვაწე ქართველი ექიმის, პროფესორ ზურაბ ბერულის, რეზიუმე

უნივერსიტეტის და ასპირანტურის დამთავრების შემდეგ, აღარ ყოფილვარ, რადგან 1995 წლიდან ამერიკის შეერთებულ შტატებში გავაგრძელე საქმიანობა. ალბათ გასაკვირი არ არის ჩემი განსაკუთრებული ემოცია და, შეიძლება ითქვას, საზეიმო განწყობაც, რაც ამ კედლებში ამჟამინდელი სტუმრობით განვიცადე, რადგან ეს ის უმაღლესი სასწავლებელია, სადაც გატარებულ წლებსაც ყოველთვის სინაზულით და მადლიერებით ვიხსენებ და, მიუხედავად იმისა, რომ ბევრი რამის თავიდან შესწავლა მომიხდა უცხოეთში, ამ უნივერსიტეტმა მომცა საკმარისი ბაზისი იმისთვის, რომ სულ რაღაც წელიწადნახევარში დამეძლია ამერიკული ლიცენზიის ასაღებად საჭირო სპეციალური გამოცდები. რაც შეეხება დღეს ნაკითხულ ლექციას, რადგან ის თანაბრად საინტერესოა როგორც სტუდენტებისთვის, ისე პროფესიონალი ექიმებისთვისაც. ერთი შეხედვით უწყინარი, ძილის პროცესის ფართოდ გავრცელებული დარღვევა ძალიან სერიოზულ გართულებებს იწვევს ადამიანის ორგანიზმში და მათი ერთმანეთთან დაკავშირება არც ისე ადვილი საქმეა: ერთგვარ სამედიცინო დედუქციას მოითხოვს.

— ხშირად სტუმრობთ სამშობლოს?

— დიას, წელიწადში რამდენჯერმე მინებს ჩამოსვლა და მაქსიმალურად ვცდილობ, უნაყოფოდ არ ჩაიაროს ამ ვიზიტებმა. რამდენიმე წელია, რაც ქართულ-ამერიკული სამედიცინო ასოციაციის (GIMPHA) პრეზიდენტი ვარ და ვცდილობთ ხელი შევუწყოთ საქართველოში ჯანდაცვის სექტორის განვითარებას, ორ ქვეყანას შორის თანამშრომლობის გაღრმავებას. ამჟამად სამედიცინო კორპორაცია „ვექსის“ ანესთეზიკანების მოვალეობასაც ვასრულებ, რაც უაღრესად საპასუხისმგებელია ჩემთვის. სამწუხაროდ, დისტანცია რეზიდენტებთან რეგულარული ურთიერთობის საშუალებას არ მამძლევს, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ საერთო ძალისხმევით მოვახერხებთ ხარვეზების აღმოფხვრას. ცხადია, ვისურვებდი ფიზიკურად სამშობლოში უფრო ხანგრძლივად ყოფნას შესაძლებლობა მქონდეს, თუმცა ამ ეტაპზე ისიც მნიშვნელოვანია, რომ საშუალება მეძლევა დავეხმარო კოლეგებს ჩემი რეკომენდაციებით თუ გამოცდილებით გაზიარებით და გარკვეული წვლილი შევიტანო ქვეყნის ჯანდაცვის სისტემის განვითარებაში.

— თქვენი წარმატებული მოღვაწეობა უცხოეთში საუკეთესო მაგალითია ახალგაზრდებისთვის. თქვენ მიერ განვლილი გზის გათვალისწინებით, რა რჩევას მისცემდით უნივერსიტეტის სტუდენტებს, მომავალ ექიმებს?

— ახალგაზრდებს, მომავალ ექიმებს, ძალიან კონკურენტულ გარემოში მოუწევთ საქმიანობა. ინტენსიური წყალობით კოლოსალური რაოდენობის ინფორმაციაზე მიუწვდებით ხელი როგორც პროფესიონალებს, ასევე პაციენტებსაც და თანამედროვე ექიმის განათლება თუ თვალსაზრისით შემთხვევით და ლექციის შემდეგ რამდენიმე შეკითხვით მივმართო სტუმარს: — ბატონო ზურაბ, თქვენ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული ბრძანდებით. სასიხარულოა, რომ თქვენი თანამშრომლობა უნივერსიტეტთან გრძელდება, რისი დასტური დღევანდელი ლექციაცაა. რამდენად კმაყოფილი ბრძანდებით დღევანდელი დღით? — უპირველესად, მინდა მადლიერება გამოვხატო უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობისადმი. განსაკუთრებული მადლობა ქალბატონ ეკა ეკალაძეს, რომლის მოწვევითაც, დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამის ეგიდით, ვიმყოფები ჩემს საყვარელ უნივერსიტეტში, სადაც, ფაქტობრივად,

ნატო გოლქვაძე

Teddy Bear Hospital

თსუ-ის მედიკოსების ეზოში 16 ივნისს, სტუდენტური ორგანიზაციების: GMSA (საქართველოს მედიკოს სტუდენტთა ასოციაცია), YSU (ახალგაზრდული სამედიცინო გაერთიანება), EMSA (ევროპის მედიკოს სტუდენტთა ასოციაცია), სტუდენტური სამედიცინო-კვლევითი კლუბი „ვიტალისის“, ივანე თარხნიშვილის სტუდენტთა სამედიცინო საზოგადოებისა და თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის ორგანიზებით ჩატარდა საერთაშორისო საციალური პროექტი „Teddy Bear Hospital“. პროექტი გასართობი და შემეცნებითი აქტივობებით ეხმარება 4-8 წლის ბავშვებს ექიმისა და სამედიცინო გარემოს მიმართ შიშის დაძლევაში.

როგორც ორგანიზატორები განმარტავენ, პროექტის განხორციელების აუცილებლობა წარმოიშვა ბავშვების ნეგატიურმა დამოკიდებულებამ პედაგოგების და, ზოგადად, თეთრი ხალხის მიმართ. კვლევებზე დაყრდნობით, ორგანიზატორები ამ უხილავი ბარიერის არსებობის 3 ძირითად მიზეზს ასახელებენ:

1. მშობლის მიერ სამედიცინო პერსონალის არასწორი ინტერპრეტაცია, რაც ბავშვის, როგორც პაციენტის, ფსიქოლოგიას ნეგატიურად განაწყოებს.

2. სამედიცინო პერსონალის მიერ არასათანადო დამოკიდებულება, ბავშვის, როგორც პაციენტის, მიმართ, რაც წარმოქმნის ან კიდევ უფრო მეტად ამძაფრებს ექიმისა და არასათანადო სამედიცინო პროცედურების მიმართ შიშს.

3. ექიმთან იშვიათი გვეგვიური ვიზიტები ზრდის ბავშვის უნდობლობას სამედიცინო პერსონალის მიმართ. ზემოთ აღნიშნული პრობლემები დაძვინდვლაში მეთადაქტუალური, რადგან ექიმის მიმართ ნეგატიური დამოკიდებულება მნიშვნელოვნად ამცირებს ჯანდაცვის ხარისხს, ზრდის ინფექციურ და არაინფექციურ დაავადებათა პრევალენტობასა და ინციდენტობას.

პაციენტისა და სამედიცინო პერსონალის ჯანსაღი ურთიერთობების ჩამოყალიბების მიზნით, სტუდენტური ორგანიზაციები და თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობა აქტივობებს მომავალშიც განახორციელებენ.

ბავშვთა დახვის საერთაშორისო ღვაწლი საქართველოში

1 ივნისი, ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღე, ტრადიციულად, განსაკუთრებულად აღინიშნა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გვიგვანას სახელობის პედაგოგიის აკადემიური კლინიკაში.

კლინიკამ ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით სხვადასხვა აქტივობა განახორციელა: დღის განმავლობაში კლინიკის პატარა პაციენტებს ანიმატორები გასართობი ნომრებით სტუმრობდნენ და ასაჩუქრებდნენ.

მე-200 საჯარო სკოლას კი კლინიკა თავად ეწვია, ექიმებმა შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვები გასინჯეს და უფასო კონსულტაციები გაუწიეს.

განსხვავებულად შეხვდნენ ამ დღეს აპოლონ ურუშაძის სახელობის სტომატოლოგიური კლინიკაშიც. როგორც ყოველთვის, 1 ივნისს, კლინიკამ ბავშვებს უმასპინძლა. წელს კლინიკას 211-ე ბავშვ-ბაღის აღსაზრდელები ესტუმრნენ.

კლინიკა საზეიმოდ იყო მორთული და სადღესასწაულო განწყობა სუფევდა. ბავშვთა და მოზარდთა თერაპიული სტომატოლოგიის დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორმა, ნანა ყიფიანმა, საინტერესო პრეზენტაცია მოაწყო, სადაც დეტალურად ისაუბრა სტომატოლოგიის პირველი ვიზიტის მნიშვნელობაზე. კლინიკის დირექტორი, ოდონტოლოგიის დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორი ლია სანოძე, მოადგილე სამკურნალო დარგში - სოფიო ჭინჭარაძე, ბავშვთა სტომატოლოგები და რეზიდენტები აქტიურად იყვნენ ჩართულნი ამ შესანიშნავ ღონისძიებაში.

მადლიერი პატარები კლინიკის აქტივობას ლექსით, სიმღერითა და ცეკვით შეუერთდნენ. საქველმოქმედო ღონისძიების მხარდამჭერი ჯანდაცვის პროფესიონალთა ლიგა გახლდათ.

პროექტი გასართობი და შემეცნებითი აქტივობებით ეხმარება 4-8 წლის ბავშვებს ექიმისა და სამედიცინო გარემოს მიმართ შიშის დაძლევაში.

როგორც ორგანიზატორები განმარტავენ, პროექტის განხორციელების აუცილებლობა წარმოიშვა ბავშვების ნეგატიურმა დამოკიდებულებამ პედაგოგების და, ზოგადად, თეთრი ხალხის მიმართ. კვლევებზე დაყრდნობით, ორგანიზატორები ამ უხილავი ბარიერის არსებობის 3 ძირითად მიზეზს ასახელებენ:

1. მშობლის მიერ სამედიცინო პერსონალის არასწორი ინტერპრეტაცია, რაც ბავშვის, როგორც პაციენტის, ფსიქოლოგიას ნეგატიურად განაწყოებს.

2. სამედიცინო პერსონალის მიერ არასათანადო დამოკიდებულება, ბავშვის, როგორც პაციენტის, მიმართ, რაც წარმოქმნის ან კიდევ უფრო მეტად ამძაფრებს ექიმისა და არასათანადო სამედიცინო პროცედურების მიმართ შიშს.

3. ექიმთან იშვიათი გვეგვიური ვიზიტები ზრდის ბავშვის უნდობლობას სამედიცინო პერსონალის მიმართ. ზემოთ აღნიშნული პრობლემები დაძვინდვლაში მეთადაქტუალური, რადგან ექიმის მიმართ ნეგატიური დამოკიდებულება მნიშვნელოვნად ამცირებს ჯანდაცვის ხარისხს, ზრდის ინფექციურ და არაინფექციურ დაავადებათა პრევალენტობასა და ინციდენტობას.

პაციენტისა და სამედიცინო პერსონალის ჯანსაღი ურთიერთობების ჩამოყალიბების მიზნით, სტუდენტური ორგანიზაციები და თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობა აქტივობებს მომავალშიც განახორციელებენ.

ისინი ათასობით არიან, წარმატებულნი და პატივდებული თითქმის მთელი მსოფლიოს მასშტაბით... თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი ზრდის და გზას უღოცავს თაობებს, ღირსეულად რომ ემსახურებიან ადამიანთა ჯანმრთელობის დაცვის საქმეს შინ თუ გარეთ – სამშობლოსა თუ მის ფარგლებს მიღმა...

რჩეულნი მრავლად არიან — მდიდარი ადამიანური ღირსებებით შემკული ხალხი, საოცარი თავდადებით, მაღალნიჭიერებითა და ღრმა ინტელექტით, საქმის ცოდნით რომ ერთგულდებნენ ჰიპოკრატესულ ფიცს, თავგანწირვით ასრულებენ თავიანთ უპირველეს მოვალეობას და ხალხის ნდობა-სიყვარულს იმსახურებენ. საამაყოა, რომ თსუ-ის კურსდამთავრებულებს საყოველთაო აღიარება აქვთ ჩვენს თუ უცხოეთის კლინიკებსა და სამედიცინო-კვლევით ცენტრებში.

და, ალბათ, ზღვაში წვეთია შესაძლებლობა, გაზეთის ერთ ჩვეულებრივ ფურცელს რომ გააჩნია მათზე სასაუბროდ; მხოლოდ მცირედენზე ვიყვირო. ახალკურსდამთავრებულნი ალბათ მშვენივრად მოახერხებენ მათში დაინახონ მაგალითი მაღალპროფესიონალიზმისა, ამოიცნონ სახე რეალური ექიმისა და მომავალი კოლეგისა, იგრძნონ ბიძგი სამომავლო საქმეთა ღირსეულად ქმნა-კეთებისა.

ონკოლოგია და გენეტიკოსს, პერსონალიზებული მედიცინის ინსტიტუტის კლინიკურ დირექტორს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის და პარიზის დეკარტიეს უნივერსიტეტის მონველ პროფესორ ალექსანდრე თავართქილაძეს, ღრმა ევროპული განათლება და მრავალწლიანი სამედიცინო-კლინიკური გამოცდილება აქვს. თსუ-ში სწავლის პერიოდში მისთვის საუკეთესო მოგონებად რჩება, რადგან უნივერსიტეტის წლები ძალიან ნაყოფიერი გამოდგა. შემდეგ სწავლა სტრასბურგში, პასტერის უნივერსიტეტში, კლინიკური ონკოლოგიის მიმართულებით განაგრძო. საფრანგეთის საგანმანათლებლო სისტემის კანონმდებლობით, ჯერ შინაგანი მედიცინის სპეციალისტი გახდა, შემდეგ — ონკოლოგი, პარალელურად სწავლობდა დოქტორანტურაში; სადოქტორო დისერტაციით კი დოქტორის აკადემიური ხარისხი ორივე ქვეყანაში მიიღო. ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ ამჟამად პერსონალიზებულ მედიცინის ინსტიტუტში, ინიცირებულია პერსონალიზებული ონკოლოგიის, კარდიოლოგიის, ნეფროლოგიის, ენდოკრინოლოგიის მეთოდები, რაც მალე ხელმისაწვდომი გახდება ჩვენი მოსახლეობისთვის. პროექტის ზედამხედველობაში ქართველ პროფესორებთან (ბატონი ალექსანდრე თავართქილაძე და ქალბატონი გაიანე სიმონია) აქტიურად არიან ჩართულნი უცხოელი მედიკოსები საფრანგეთიდან, დიდი ბრიტანეთიდან, აშშ-დან, იაპონიიდან.

გიაში. გიორგის მოულოდნელ ენთუზიაზმსა და უზადო ნიჭიერებაზე მეტყველებს მისი საქმიანობის მრავალფეროვანი სპექტრი; იგი, ჯერ კიდევ სრულიად ახალგაზრდა, კითხულობდა ლექციებს ნეიროქირურგიასა და ბიოქიმიკაში უცხოენოვანი სტუდენტებისთვის სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებელსა და მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების ცენტრში. მის კოლოსალურ ნიჭსა და მონაცემებზე საუბრობს, თუნდაც, უცხოურ ენაზე ნაკითხული ლექციების კურსი 27 სხვადასხვა საგანში. ასე, რომ წინ საინტერესო გზებია და გიორგიც, შესაძლებლობის მაქსიმალური გამოყენებით, უცილობლად იტყვის უმნიშვნელოვანეს სიტყვას მედიცინაში.

წარჩევილი სტაჟი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში

ყოფილებას მიაშურა პროფესიული დაოსტატებისთვის; სწორედ აქ ჩამოყალიბდა და განვითარდა გენეკოლოგიური ლაბორატორია. ამჟამად ბატონი რევაზი ენდოსკოპიური ქირურგიის საერთაშორისო სასწავლო ცენტრის დირექტორია. მისი ძირითადი საქმიანობა ნაწილდება კლინიკასა და სასწავლო ცენტრს შორის; წარმატებით აქვეყნებს სამედიცინო სტატიებს დიდ საერთაშორისო ჟურნალებში; ბევრს მოგზაურობს საჩვენებელი ოპერაციებისა და სასწავლო კურსების (მასტერ კლასების) ჩატარების მიზნით და მაღალპროფესიულ დონეზე აკეთებს ყველა სახის გინეკოლოგიურ ოპერაციას აბორტის, აფორკის, აზიის და პოსტსაბჭოთა ქვეყნებში; აქტიურად თანამშრომლობს სამშობლოსთან და ქართველი ექიმებისთვის ატარებს სწავლებებს ვირტუალური მეთოდებით. გარდა ამისა, ბატონი რევაზს საფრანგეთში სტაჟირებაზე რეგულარულად ჰყავს ახალგაზრდა თანამემამულენი და არას იშურებს მათი მაღალპროფესიონალურად ჩამოყალიბებისთვის.

ბიძინა კულუმბეგოვი — ადამიანი, რომელსაც საყოველთაო ავტორიტეტი და აღიარება აქვს არა მარტო სამედიცინო საზოგადოებაში და კოლეგებს შორის, მას იმედით და სიყვარულით შეჰყურებს ათასობით პაციენტი, მშობელი თუ ახლობელი. სტუდენტობის წლებიდანვე გამოიჩინოდა ნიჭიერებით, კვლევისა და ძიების სიყვარულით, უზადო ადამიანური თვისებებით. პირველი წარმატებული ნაბიჯები შემდეგ, მისთვის ასეთივე წარმატებული გამოდგა სვლა მედიცინის მწვერვალებისკენ. ქალაქ ლინცის (ავსტრია) დედათა და ბავშვთა კლინიკაში სტაჟირების შემდეგ, იგი უკვე სამშობლოშია და ამჟამად ალერგიისა და იმუნოლოგიის ცენტრში კლინიკური განვითარების დეპარტამენტის ხელმძღვანელობს, არის კავკასიის უნივერსიტეტის ასისტენტ-პროფესორი. სხვადასხვა პერიოდში იყო ბერინგერ-ინგოლშაიმის, ექსოპიატა ატოპიური დერმატიტის კვლევის, ასევე, კლიაინის ასთმის მკვლევარი, ექიმთა საგანმანათლებლო-სალექციო პრაქტიკული კურსების სპიკერი არაერთი აღიარებული კომპანიის ეგიდით. ევროპის ალერგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის აკადემიის, ევროპის რესპირატორული ასოციაციის წევრი, მრავალი სამედიცინო კვლევის ავტორი დიდი პასუხისმგებლობითა და პროფესიული ღირსების მაქსიმალური შეგრძნებით იღვწის ადამიანისთვის ყველაზე ძვირფასის — ჯანმრთელობის შენარჩუნებისა და გადარჩენისთვის.

ზურაბ ნადარეიშვილი — ვაშინგტონის ჯონს ჰოპკინსის სამედიცინო ქსელის ჯანდაცვის ეროვნული ინსტიტუტის ინსულტის ცენტრის სამედიცინო დირექტორი, ნეფროლოგიის ასოცირებული პროფესორი ჯორჯ ვაშინგტონის უნივერსიტეტში — 2016 წელს საუკეთესო ექიმ-კონსულტანტად დასახელდა ჯონ ჰოპკინსის სამედიცინო სისტემაში. ინსულტის კლინიკური კვლევის თვალსაზრისით, ეს ინსტიტუტი მსოფლიოს აღიარებული ლიდერია.

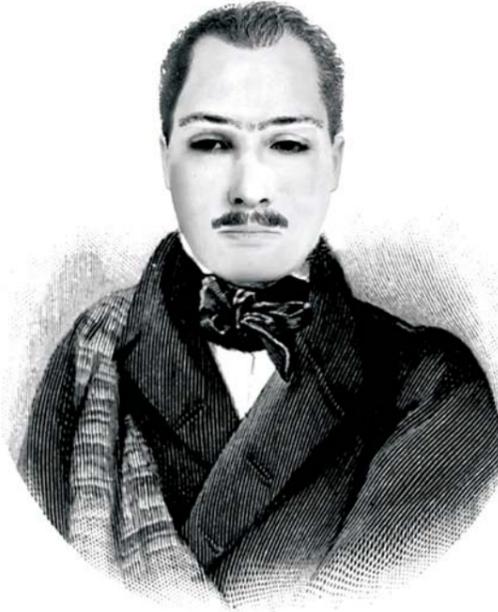
ქართველი ექიმის კლინიკური და სამედიცინო საქმიანობა ძირითადად ინსულტის და ალცჰაიმერის კვლევის და მკურნალობის პრობლემებთანაა დაკავშირებული — აქტიურად ნერვავს რა მკურნალობის ახალ მეთოდებს, ზ. ნადარეიშვილი წარმატებით მუშაობს ალცჰაიმერის დაავადების პრევენციის საკითხებზე. ბატონ ზურაბს საქმიანი ურთიერთობა აქვს კოლეგებთან სამშობლოში, რომელთა თანამშრომლობის და ცოდნა-გამოცდილებების გაზიარების საფუძველზე, იმედოვნებს, მნიშვნელოვან სათქმელს იტყვიან ნეფროლოგიის ამ ორი დიდი პრობლემის გადაჭრის თვალსაზრისით.

ნიკოლოზ ვაშაყმაძე 1993-2000 წლებში თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სამკურნალო ფაკულტეტის სტუდენტი იყო. სწავლის დასრულების შემდეგ გერმანიაში გაემგზავრა და 2003 წელს წარმატებით დაასრულა სამედიცინო განათლება კიოლის უნივერსიტეტში და კარდიოქირურგიის მიმართულებით კვალიფიკაციის მოპოვებას შეუდგა. თერთმეტწლიანი წარმატებული კლინიკური საქმიანობის შემდეგ, ნ. ვაშაყმაძე სამშობლოში დაბრუნდა და ამჟამად, უცხოეთში შექმნილი მდიდარი კლინიკური გამოცდილების წყალობით, აღიარებული ექიმია.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის წარჩინებით დასრულების და ქირურგიის და მეან-გინეკოლოგიის სამედიცინო-კვლევით ინსტიტუტებში მუშაობის შემდეგ, **რევაზ ბოჭორიძე** 1993 წელს საფრანგეთში, მსოფლიოში აღიარებულ კლემონ ფერანის საუნივერსიტეტო კლინიკის მეანობა-გინეკოლოგიის გან-

წარმატება გააზრებული მიდგომით, სათანადო შრომით და შეცდომებზე სწავლით მიიღწევა, — აღნიშნავს **გიორგი ლოლობერიძე**, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გასული წლის წარჩინებული კურსდამთავრებული, ამჟამად თსუ-ის რეზიდენტი ნეიროქირურგიასა და ონკოლო-

პორტრეტი ნიკოლოზ ბარათაშვილისა

მანუალო მეთოდით, თავის ქალაზე ან მის სამგანზომილებიან ასლზე ხდებდა სამედიცინო სამუშაოების (პლასტიკური, თიხა, ცვილი) დამატება და სახის გამოძენა. არსებობს სახის სამგანზომილებიანი რეკონსტრუქციის სამი მეთოდი: 1. ამერიკელი კოკონსტრუქციის სამი მეთოდი – სახის რეკონსტრუქცია რბილი ქსოვილების სისქის მიხედვით; 2. რუსული ანუ მ. გერასიმოვის მეთოდი – სახის კუნთების, ხრტილებისა და ჯირკვლების შერეობითი რეკონსტრუქცია; 3. ბრიტანული ანუ მანჩესტერის მეთოდი, რომელიც შეიმუშავა 1977 წელს ნიკოლოზ ბარათაშვილის მიერ.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სასამართლო მედიცინის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, პროფესორ ბესარიონ კლასონიას ნაშრომი — „პორტრეტი ნიკოლოზ ბარათაშვილისა“ საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულმა აკადემიამ გამოცა. ნიკოლოზ ბარათაშვილი, როგორც მოხდა ნიკოლოზ ბარათაშვილის პორტრეტის აღდგენა თანამედროვე მეთოდებით, ასევე მოყვანილია ბევრი საინტერესო ისტორიული ფაქტი კლასიკოსის ცხოვრებაში.

საზოგადოებრივი ცნობილია, რომ ნიკოლოზ ბარათაშვილის ლალო გუდაშვილისეული პორტრეტი ხელოვნების ნიმუშია, მაგრამ არა რეალური პორტრეტი ნიკოლოზ ბარათაშვილისა, რომლის ერთადერთი ფოტოსურათი განადგურდა ხანძრის დროს.

გთავაზობთ ორ მცირე ამონარიდს პროფესორ ბესარიონ კლასონიას ნაშრომიდან:

***
„2017 წლის დეკემბერში აღინიშნა ნიკოლოზ ბარათაშვილის დაბადებიდან 200 წლისთავი. დიდი ინტერესით ვადევნებდი თვალს იუბილესთან დაკავშირებით გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებს და, რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, ახალი ინფორმაცია ნიკოლოზ ბარათაშვილის ბიოგრაფიისა და შემოქმედების შესახებ არ დაბეჭდილა.“

მეცნიერებაში დაგროვდა პიროვნების იდენტიფიკაციის მრავალი თანამედროვე მეთოდი და დადგა დრო, რომ ამ საკითხზე დაგაფიქრო საზოგადოება.

თავის ქალას ძვლებით სახის რეკონსტრუქცია პირველად გააკეთა გერმანელმა ანატომმა ვილჰელმ ვისმა 1895 წელს და შექმნა კომპიუტერული მეთოდი.

პოზიტორ იოჰან სებასტიან ბახის სახის გამოსახულება. ეს მეთოდი შემდგომში დაიხვეწა და დღეს უკვე შესაძლებელია, სამგანზომილებიანი ტექნოლოგიების საშუალებით მოხდეს თავის ქალას მიხედვით სახის რეკონსტრუქცია, რაც დღეისათვის პიროვნების იდენტიფიკაციის ეფექტურ მეთოდად ითვლება. სახის რეკონსტრუქცია მოითხოვს სპეციალისტისაგან ანთროპოლოგიის და ძვლების უნარების კარგ ცოდნას. განსხვავებულ სახის სამგანზომილებიანი რეკონსტრუქციის მანუალო და კომპიუტერული მეთოდებს.

ბისა და კუნთების ანატომიური მახასიათებლების გათვალისწინებით. ბრიტანული მეთოდი ზემოთ ჩამოთვლილი მეთოდების კომბინაციას წარმოადგენს და მიჩნეულია ყველაზე ეფექტურად, რადგან იძლევა სახის ორიგინალთან ყველაზე მეტად მიახლოებულ გამოსახულებას.

სახის სამგანზომილებიანი კომპიუტერული რეკონსტრუქცია არის სწრაფი, იაფი და ეფექტური მეთოდი — თავის ქალას სამგანზომილებიანი სკანირების შემდეგ ხდება სპეციალური კომპიუტერული პროგრამით სახის რეკონსტრუქცია. მაგალითისათვის მოვიყვანო 2012 წელს დიდ ბრიტანეთში ლესტერის უნივერსიტეტის და რიჩარდ III-ის საზოგადოების მიერ განხორციელებულ ერთობლივ პროექტს, რომელიც მიზნად ისახავდა მეფე რიჩარდ III-ის დაკარგული საფეხის მოძიებასა და ნეშტის იდენტიფიკაციას. 2013 წლის 4 თებერვალს არქეოლოგიური გათხრების შედეგად აღმოაჩინეს ადამიანის ჩონჩხი, რომელსაც კარგად გამოხატული სქოლიოზი და მახვილი საგნით მიყენებული მრავლობითი პერიმორტული მოტეხილობები აღინიშნებოდა. ლესტერის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა ძვლების რადიოქლონიკური დაიქლონიკაციის გამოკვლევით დაადგინეს დამარხვის ხანდაზმულობა, კომპიუტერული ტომოგრაფიით ჩატარეს ტრანსვერსული და გენგლოგიური ანალიზი და გენგლოგიური ხის შექმნის შემდეგ ჩატარდა დნმ ექსპერტიზა. იდენტიფიკაციის შემდგომ, დანდის უნივერსიტეტში, პროფესორმა კაროლინა ვილიკინსონმა, თავის ქალას სამგანზომილებიანი სკანირებით, სახის კუნთებისა და კანის მოდელირებით მოახდინა რიჩარდ III-ის სახის რეკონსტრუქცია.

უკანასკნელ წლებში გახშირდა მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში ცნობილი ისტორიული პირების სახის რეკონსტრუქცია თავის ქალას სამგანზომილებიანი მოდელირებით; სულ ახლახან, 2018 წლის თებერვალში, ინტერნეტი გაჩნდა ცნობა, რომ „ახალგაზრდა ქალბატონის“ მუმიის თავის ქალას სამგანზომილებიანი სკანირებით მოახდინეს ნეფრტიტის სახის რეკონსტრუქცია.

ამ საკითხს შეეხებ, რადგან ვფიქრობ, მოვიდა დრო, ნიკოლოზ ბარათაშვილის თავის ქალას მიხედვით მანჩესტერის მეთოდით მოხდეს სახის რეკონსტრუქცია; არ არის საჭირო მისი თავის ქალას საზღვარგარეთ გაგზავნა — თბილისში უკვე არსებობს სამგანზომილებიანი ასლის გაკეთების საშუალება, რითაც შესაძლებელია სახის ვიზუალური გამოსახულების მიღება.

ნიკოლოზ ბარათაშვილის თავის ქალას საშუალებით სახის რეკონსტრუქციამდე საჭირო იქნება მისი ჩონჩხიდან აღებული დნმ შედარების მისი სისხლით ნათესავის მასალას, რაც ძნელი არ უნდა იყოს. ხაშურის რაიონის სოფელ ოსიაურში კარგად არის შენახული და მოვლილი ნიკოლოზის მამის, მელიტონ ბარათაშვილის, საფლავი, საიდანაც შესაძლებელია შესადარებელი ნიმუშის აღება. ჩვენი მიზანია ნიკოლოზ ბარათაშვილის სახის რეალური პორტრეტის

აღდგენა, რადგან 150 წლის ძიების მიუხედავად არ არის მიღებული პოეტის სურათი და არ ვიცით სინამდვილეში როგორ გამოიყურებოდა ჩვენი გენიალური მგოსანი, რომელსაც რუსთაველის შემდეგ საქართველოს მეორე პოეტს უწოდებდა აკაკი წერეთელი, ხოლო ილია ჭავჭავაძე, 1893 წელს, განჯიდან თბილისში პოეტის ნეშტის გადმოსვენებისას, აღნიშნავდა, ასეთი პოეტი მხოლოდ მაშინ ჩნდება, როცა ღმერთი ერს, ქვეყანას მონყალებს თვალთ გადმოხედავს, რათა ადამიანს აგრძობინოს ღირსება და დიდება ერისა, რადგან ღირსებას და სიდიადეს ერისას ამ სანყაოთი სწავს ადამიანიო. ეს გამორჩეულთა ხედვრია, რადგან: „ამ მაღალს, ამ ტვირთს დიდი ძალ-ღონე უნდა სულისა და ხორცისა და ამიტომაც, როცა ღმერთმა გამოგვიგზავნა ჩვენდა ნუგეშად და თავმოსაწონებლად ნიკოლოზ ბარათაშვილი, უკუთხა ენა მეტყველებისათვის, თვალნი ხედვისათვის, ყურნი სმენისათვის, გულს ჩაუდგა გაუქრობელი ცეცხლი კაცთა გულის გასათბობლად და უბრძანა — ნადი და კაცთა ნათესავს, ამცნე უზუნაესი მცნება ჩემი და სიტყვით გული აუთეთო“.

***
„აკადემიკოსი გიორგი ჯიბლაძე მონოგრაფიაში „ბარათაშვილის პოეტური გენია“ აღნიშნავს: „ვინაიდან სოფიო ნამდვილად ძალიან გავდა თავის უფროს ძმას, აგრეთვე ილია ორბელიანი, დანარჩენი დებიც ბევრ რამეში ემსგავსებოდნენ პოეტს, გარდა ამისა, ოთხივე დის ფორტეპიანოზე გამოსახულება ჩვენამდე მოღწეულია, ახლა საჭიროა ერთი რამ გაკეთდეს: მიხილ თუმანიშვილის ცნობილი ესკიზის, პოეტის თანამედროვეთა აღწერების, ილია ორბელიანისა და ბარათაშვილის დების პორტრეტების ანალიტიკურ-სინთეტიკური მეთოდით აღწერეს „მერანის“ ავტორის ძვირფასი სახე“ ნახევარი საუკუნის წინ გამოქმენილი ამ მოსაზრების გადამწყვეტ დღევანდელ პირობებში, ვფიქრობ,

კომპიუტერული პროგრამით ადვილი შესასრულებელია და ამ მიზნით მივმართე საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საქსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის შინაგან საქმეთა და კომპიუტერულ-ტექნიკური ექსპერტიზის განყოფილების უფროსს ზურაბ ებეღაშვილს, რომლის დახმარებითაც, დავეყრდნით რა მ. თუმანიშვილის ესკიზს, ნ. ბარათაშვილის დების და, განსაკუთრებით, უმცროსი დის, სოფიო ბარათაშვილის სურათს, ასევე ნ. ბარათაშვილის თანამედროვეთა მოგონებებს, შექმენით ნ. ბარათაშვილის პორტრეტი, რომელიც მიახლოებული იქნება რეალობასთან, მაგრამ სრულფასოვანი გამოსახულების მისაღებად საჭიროა ბარათაშვილის ნეშტის ექსპერტიზა და დღეს მსოფლიოში აპრობირებული მეთოდით, თავის ქალას მიხედვით, რეალური პორტრეტის შექმნა.

ჩემი ნაშრომის მიზანია ქართულ საზოგადოებას დაეანახო ნიკოლოზ ბარათაშვილის პორტრეტის შექმნის აუცილებლობა. სასამართლო მედიცინას, რომელიც იყენებს ბიოლოგიისა და მედიცინის მეცნიერებების თანამედროვე მიღწევებს, შესაძლებელია აქვს ადამიანის თავის ქალასგან 3D პრინტერით მიღებული გამოსახულებისაგან მოახდინოს სახის სრული რეკონსტრუქცია და მიღებული სურათი ობიექტურად ასახავდეს პიროვნების საძიებელ სახეს, განსაკუთრებით მაშინ, თუ ცნობილია პიროვნების თვალისა და თმის ფერი, ცხვირისა და ნარბების ფორმა, რაც ნიკოლოზ ბარათაშვილის შემთხვევაში კარგად არის შემონახული თანამედროვეთა მოგონებებით. ამ საკითხის დადებითად გადაწყვეტას საჭიროებს სახელმწიფოს მართვის ორგანოებისა და საზოგადოების თანხმობა“.

მოაზარი მედიკოსების ალზიმის სასახურში

ბედნიერია ადამიანი, რომელიც მონდომებით და სიყვარულით ემსახურება საპასუხისმგებლო და, ამავდროულად, სათუთ და საამაყო საქმეს — მომავალი მედიკოსების აღზრდა-განათლებას. პედაგოგიური საქმიანობა, მერწყმული საქმიანობა და სამეცნიერო მუშაობასთან, პროფესორ ზურაბ ზედანიას, ცხოვრებისა და მოღვაწეობის განუყოფელი ნაწილია. ახლახან, ბატონ ზურაბს 80 წლის საიუბილეო თარიღი შეუსრულდა; გასახსენებელიც ბევრია — პროფესორმა გიორგი მხეიძემ, უბაღლო თერაპევტმა და პედაგოგმა, გამორჩეული მოწაფე ასისტენტად დანიშნა და მე მომბარა ექიმის პროფესიის რთული ლაბირინთების შესასწავლად.

თსუ-ის სანიტარულ-ჰიგიენური, სტომატოლოგიური და პედიატრიული ფაკულტეტების საფაკულტეტო თერაპიის კათედრაზე, ასისტენტის თანამდებობაზე მისვლამდე, მარტვილის რაიონის ულამაზესი სოფლის მკვიდრი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის კურსდამთავრებული ზურაბ ზედანიას, გაგრის რაიონული საავადმყოფოს პედატრიულ განყოფილებაშიც მუშაობდა და უბნის თერაპევტადაც, ბავშვთა რესპუბლიკურ საავადმყოფოში, ცნობილ პროფესორ ი. ფაღვას ხელმძღვანელობით, ცხრა საინტერესო წელი მის ბიოგრაფიაში წარმატებული საქმიანობის საფუძველი შექმნა.

ბატონმა ზურაბმა, პროფესორ გედი გელაბიანის ხელმძღვანელობით, ჩაატარა მეტად საინტერესო მეცნიერული კვლევა სისხლის ცილების სპექტრის შესასწავლად ღვიძლის ქრონიკული უემარისობის

დროს, სადაც უახლესი კლინიკური-ბიოქიმიური მეთოდი, კერძოდ, დისკელექტრო-ფორეზი, გამოიყენა. მიღებული სამეცნიერო შედეგები ახალი სიტყვა იყო თერაპიაში, რაც საფუძვლად დაედო მის საკანდიდატო სადისერტაციო ნაშრომს. ნაშრომმა საყოველთაო აღიარება ჰპოვა თბილისში გამოართულ ნეფროლოგთა საკავშირის ყრილობაზე, რომელსაც აკადემიკოსი ე. ტარავეი ხელმძღვანელობდა. ზურაბ ზედანიას მიერ შესრულებულ 50 სამეცნიერო ხასიათის ნაშრომს და რეკომენდაციებს მნიშვნელოვანი თეორიული და პრაქტიკული ღირებულება აქვს.

ბატონი ზურაბი, არა მარტო ღრმად განსწავლული თერაპევტი და მაღალი კვალიფიკაციის მქონე კლინიკისტი და პედაგოგია, არამედ საქართველოს მოყვარული და გულშემამატკივარი ადამიანიცაა, რომელმაც მრავალ განსაცდელს გაუძლო და ისევ პირნათლად ემსახურება საყვარელ საქმეს; იგი, ასევე, ქართული პოეზიის შესანიშნავი მცოდნე და თაყვანისმცემელია.

საიუბილეო თარიღს ვულოცავთ შესანიშნავ ექიმსა და პედაგოგს, არაჩვეულებრივი ოჯახის თავკაცს, ბატონ ზურაბ ზედანიას და ჯანმრთელობას და შემდგომ წარმატებებს ვუსურვებთ.

**პროფესორი
ვაჟა გვანცელაძე,**

**თსუ-ის რექტორის
მირეპელა საბაგო ნაპირი,
მედიცინის მაცნობარებათა
დოქტორი, უმადნიტარული და
სახალხოვნაო მაცნობარებათა
აკადემიის აკადემიკოსი**

შოუში გაეჩვენებოდა

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულზე, ლამა სამჭკუაშვილზე, ცოტა ხნის წინ ბევრი ალაპარაკდა: სწორედ ის გახდა ილბლიანი გამარჯვებული, რომელმაც ინტელექტუალურ სატელევიზიო შოუში 25 000 ლარი მოიგო. ლამა სამჭკუაშვილზე ინტერნეტპორტალზე ambebi.ge-მ სტატია გამოაქვეყნა. გთავაზობთ ამ სტატიას და კიდევ ერთხელ ვუსურვებთ ყველა კურსდამთავრებულს წარმატებას. ლამას კი ვულოცავთ ამ გამარჯვებას.

„ტელევიზიის შოუს „ცოდნა ფულია“ 10 მარტის გადაცემის გამარჯვებული მომავალი ექიმი, 25 წლის ლამა სამჭკუაშვილია. იგი თბილისში დაიბადა და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი დაამთავრა. ამჟამად „ჯოუნის“ კლნიკაში მუშაობს და პრაქტიკულ გამოცდილებას იღებს. მომავალში კი ანესთეზიოლოგ-რეანიმატოლოგობა სურს.“

ბოლო კითხვა, რომელმაც ლამას შოუში გამარჯვება მოუტანა, ასეთი იყო:
ოპიორფინი არის მორფინზე რამდენჯერმე ძლიერი ნივთიერება, რომელიც პირველად გამოიყენეს ადამიანის:
a. ცრემლიდან
b. ლიმფიდან
c. ნერწყვიდან
d. ლიმფიდან

ლამამ სწორი პასუხი - c - ინტუიციურად დააფიქსირა და 25000 ლარი მოიპოვა. ლამამ ჭკვიანურად, მშვიდად ითამაშა და დამსახურებულადაც გაიმარჯვა.
2006 წელს ადამიანის ნერწყვის შესწავლის მეცნიერებმა მასში აღმოაჩინეს მორფინზე გაცილებით ძლიერი ტკივილგამაყუჩებელი თვისებების მქონე ნივთიერება,

რომელსაც ოპიორფინი უწოდეს. მეცნიერები იმედოვნებენ, რომ ამ ნივთიერებას მალე პრეპარატის სახით დაამზადებენ, რადგან წინასწარი მონაცემებით, მორფინისგან განსხვავებით, იგი არ იწვევს შეჩვევას და თან მორფინზე უფრო ძლიერმოქმედი იყო. ბუნებრივი ნარმოშობის გამო ოპიორფინს არ გააჩნია გვერდითი ეფექტები. ასევე შესწავლისა და დღევანდელი, რომ ოპიორფინი ანტიდეპრესანტიული თვისებების მატარებელია“.

**„სამედიცინო გაზეთის“
რედაქცია**
ვაჟა-ფშაველას
გამზირი №33,
ოთახი №600,
ტ.: 254-24-64

**რედაქტორი
ლელა მუკბანიანი**
კორესპონდენტები:
მანანა ფხალაძე
ტ.:555 29 98 27
დარეჯან კომლაძე
ტ.:558 17 08 47
ნატო ბოლქვაძე
ტ.:555 28 28 97
ელ-ფოსტა
newspapersmu@gmail.com